



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ**  
**ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**  
Αρ. 3049 της 29ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1996  
**ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ**

**ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ**

Ο περί της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλομορφία (Κυρωτικός) Νόμος του 1996 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 4(ΙΙΙ) του 1996

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ  
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλομορφία (Κυρωτικός) Νόμος του 1996. Συνοπτικός  
τίτλος.
2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια— Ερμηνεία.

«Σύμβαση» σημαίνει τη Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλομορφία, η οποία υπογράφηκε στις 15 Ιουνίου 1992 από τις χώρες που συμμετείχαν στη Διάσκεψη του Ρίο Ιανέιρο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη.

3. Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται η Σύμβαση της οποίας η υπογραφή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας έγινε μετά την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αριθμό 37.491 και ημερομηνία 4 Ιουνίου 1992 και η επικύρωση εγκρίθηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αριθμό 43.341 και ημερομηνία 22 Νοεμβρίου 1995 και της οποίας το κείμενο στο αγγλικό πρωτότυπο εκτίθεται στο Μέρος Ι του Πίνακα και σε ελληνική μετάφραση στο Μέρος ΙΙ αυτού. Κύρωση  
της Σύμβασης.  
Πίνακας.  
Μέρος Ι  
Μέρος ΙΙ.

Νοείται ότι σε περίπτωση αντίφασης μεταξύ του κειμένου του Μέρους Ι και εκείνου του Μέρους ΙΙ του Πίνακα θα υπερισχύει το κείμενο που εκτίθεται στο Μέρος Ι αυτού.

## ΠΙΝΑΚΑΣ

(Αρθρο 3)

ΜΕΡΟΣ Ι

## CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY

*Preamble**The Contracting Parties,*

*Conscious of the intrinsic value of biological diversity and of the ecological, genetic, social, economic, scientific, educational, cultural, recreational and aesthetic values of biological diversity and its components,*

*Conscious also of the importance of biological diversity for evolution and for maintaining life sustaining systems of the biosphere,*

*Affirming that the conservation of biological diversity is a common concern of humankind,*

*Reaffirming that States have sovereign rights over their own biological resources,*

*Reaffirming also that States are responsible for conserving their biological diversity and for using their biological resources in a sustainable manner,*

*Concerned that biological diversity is being significantly reduced by certain human activities,*

*Aware of the general lack of information and knowledge regarding biological diversity and of the urgent need to develop scientific, technical and institutional capacities to provide the basic understanding upon which to plan and implement appropriate measures,*

*Noting that it is vital to anticipate, prevent and attack the causes of significant reduction or loss of biological diversity at source,*

*Noting also that where there is a threat of significant reduction or loss of biological diversity, lack of full scientific certainty should not be used as a reason for postponing measures to avoid or minimize such a threat,*

*Noting further that the fundamental requirement for the conservation of biological diversity is the in-situ conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings,*

*Noting further that ex-situ measures, preferably in the country of origin, also have an important role to play,*

*Recognizing the close and traditional dependence of many indigenous and local communities embodying traditional lifestyles on biological resources, and the desirability of sharing equitably benefits arising from the use of traditional knowledge, innovations and practices relevant to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,*

*Recognizing also the vital role that women play in the conservation and sustainable use of biological diversity and affirming the need for the full participation of women at all levels of policy-making and implementation for biological diversity conservation,*

*Stressing* the importance of, and the need to promote, international, regional and global cooperation among States and intergovernmental organizations and the non-governmental sector for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

*Acknowledging* that the provision of new and additional financial resources and appropriate access to relevant technologies can be expected to make a substantial difference in the world's ability to address the loss of biological diversity,

*Acknowledging further* that special provision is required to meet the needs of developing countries, including the provision of new and additional financial resources and appropriate access to relevant technologies,

*Noting* in this regard the special conditions of the least developed countries and small island States,

*Acknowledging* that substantial investments are required to conserve biological diversity and that there is the expectation of a broad range of environmental, economic and social benefits from those investments,

*Recognizing* that economic and social development and poverty eradication are the first and overriding priorities of developing countries,

*Aware* that conservation and sustainable use of biological diversity is of critical importance for meeting the food, health and other needs of the growing world population, for which purpose access to and sharing of both genetic resources and technologies are essential,

*Noting* that, ultimately, the conservation and sustainable use of biological diversity will strengthen friendly relations among States and contribute to peace for humankind,

*Desiring* to enhance and complement existing international arrangements for the conservation of biological diversity and sustainable use of its components, and

*Determined* to conserve and sustainably use biological diversity for the benefit of present and future generations,

Have agreed as follows:

#### *Article 1. Objectives*

The objectives of this Convention, to be pursued in accordance with its relevant provisions, are the conservation of biological diversity, the sustainable use of its components and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to technologies, and by appropriate funding.

## Article 2. Use of Terms

For the purposes of this Convention:

"Biological diversity" means the variability among living organisms from all sources including, *inter alia*, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems.

"Biological resources" includes genetic resources, organisms or parts thereof, populations, or any other biotic component of ecosystems with actual or potential use or value for humanity.

"Biotechnology" means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use.

"Country of origin of genetic resources" means the country which possesses those genetic resources in *in-situ* conditions.

"Country providing genetic resources" means the country supplying genetic resources collected from *in-situ* sources, including populations of both wild and domesticated species, or taken from *ex-situ* sources, which may or may not have originated in that country.

"Domesticated or cultivated species" means species in which the evolutionary process has been influenced by humans to meet their needs.

"Ecosystem" means a dynamic complex of plant, animal and micro-organism communities and their non-living environment interacting as a functional unit.

"Ex-situ conservation" means the conservation of components of biological diversity outside their natural habitats.

"Genetic material" means any material of plant, animal, microbial or other origin containing functional units of heredity.

"Genetic resources" means genetic material of actual or potential value.

"Habitat" means the place or type of site where an organism or population naturally occurs.

"In-situ conditions" means conditions where genetic resources exist within ecosystems and natural habitats, and, in the case of domesticated or cultivated species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

"In-situ conservation" means the conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings and, in the case of domesticated or cultivated species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

"Protected area" means a geographically defined area which is designated or regulated and managed to achieve specific conservation objectives.

"Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to it.

"Sustainable use" means the use of components of biological diversity in a way and at a rate that does not lead to the long-term decline of biological diversity, thereby maintaining its potential to meet the needs and aspirations of present and future generations.

"Technology" includes biotechnology.

#### Article 3. Principle

States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.

#### Article 4. Jurisdictional Scope

Subject to the rights of other States, and except as otherwise expressly provided in this Convention, the provisions of this Convention apply, in relation to each Contracting Party:

- (a) In the case of components of biological diversity, in areas within the limits of its national jurisdiction; and
- (b) In the case of processes and activities, regardless of where their effects occur, carried out under its jurisdiction or control, within the area of its national jurisdiction or beyond the limits of national jurisdiction.

#### Article 5. Cooperation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, cooperate with other Contracting Parties, directly or, where appropriate, through competent international organizations, in respect of areas beyond national jurisdiction and on other matters of mutual interest, for the conservation and sustainable use of biological diversity.

#### Article 6. General Measures for Conservation and Sustainable Use

Each Contracting Party shall, in accordance with its particular conditions and capabilities:

- (a) Develop national strategies, plans or programmes for the conservation and sustainable use of biological diversity or adapt for this purpose existing strategies, plans or programmes which shall reflect, *inter alia*, the measures set out in this Convention relevant to the Contracting Party concerned; and
- (b) Integrate, as far as possible and as appropriate, the conservation and sustainable use of biological diversity into relevant sectoral or cross-sectoral plans, programmes and policies.

*Article 7. Identification and Monitoring*

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, in particular for the purposes of Articles 8 to 10:

- (a) Identify components of biological diversity important for its conservation and sustainable use having regard to the indicative list of categories set down in Annex I;
- (b) Monitor, through sampling and other techniques, the components of biological diversity identified pursuant to subparagraph (a) above, paying particular attention to those requiring urgent conservation measures and those which offer the greatest potential for sustainable use;
- (c) Identify processes and categories of activities which have or are likely to have significant adverse impacts on the conservation and sustainable use of biological diversity, and monitor their effects through sampling and other techniques; and
- (d) Maintain and organize, by any mechanism data, derived from identification and monitoring activities pursuant to subparagraphs (a), (b) and (c) above.

*Article 8. In-situ Conservation*

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:

- (a) Establish a system of protected areas or areas where special measures need to be taken to conserve biological diversity;
- (b) Develop, where necessary, guidelines for the selection, establishment and management of protected areas or areas where special measures need to be taken to conserve biological diversity;
- (c) Regulate or manage biological resources important for the conservation of biological diversity whether within or outside protected areas, with a view to ensuring their conservation and sustainable use;
- (d) Promote the protection of ecosystems, natural habitats and the maintenance of viable populations of species in natural surroundings;
- (e) Promote environmentally sound and sustainable development in areas adjacent to protected areas with a view to furthering protection of these areas;
- (f) Rehabilitate and restore degraded ecosystems and promote the recovery of threatened species, *inter alia*, through the development and implementation of plans or other management strategies;
- (g) Establish or maintain means to regulate, manage or control the risks associated with the use and release of living modified organisms resulting from biotechnology which are likely to have adverse environmental impacts that could affect the conservation and sustainable use of biological diversity, taking also into account the risks to human health;
- (h) Prevent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species;

(i) Endeavour to provide the conditions needed for compatibility between present uses and the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;

(j) Subject to its national legislation, respect, preserve and maintain knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities embodying traditional lifestyles relevant for the conservation and sustainable use of biological diversity and promote their wider application with the approval and involvement of the holders of such knowledge, innovations and practices and encourage the equitable sharing of the benefits arising from the utilization of such knowledge, innovations and practices;

(k) Develop or maintain necessary legislation and/or other regulatory provisions for the protection of threatened species and populations;

(l) Where a significant adverse effect on biological diversity has been determined pursuant to Article 7, regulate or manage the relevant processes and categories of activities; and

(m) Cooperate in providing financial and other support for *in-situ* conservation outlined in subparagraphs (a) to (l) above, particularly to developing countries.

#### Article 9. *Ex-situ Conservation*

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, and predominantly for the purpose of complementing *in-situ* measures:

(a) Adopt measures for the *ex-situ* conservation of components of biological diversity, preferably in the country of origin of such components;

(b) Establish and maintain facilities for *ex-situ* conservation of and research on plants, animals and micro-organisms, preferably in the country of origin of genetic resources;

(c) Adopt measures for the recovery and rehabilitation of threatened species and for their reintroduction into their natural habitats under appropriate conditions;

(d) Regulate and manage collection of biological resources from natural habitats for *ex-situ* conservation purposes so as not to threaten ecosystems and *in-situ* populations of species, except where special temporary *ex-situ* measures are required under subparagraph (c) above; and

(e) Cooperate in providing financial and other support for *ex-situ* conservation outlined in subparagraphs (a) to (d) above and in the establishment and maintenance of *ex-situ* conservation facilities in developing countries.

#### Article 10. *Sustainable Use of Components of Biological Diversity*

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:

(a) Integrate consideration of the conservation and sustainable use of biological resources into national decision-making;

(b) Adopt measures relating to the use of biological resources to avoid or minimize adverse impacts on biological diversity;

(c) Protect and encourage customary use of biological resources in accordance with traditional cultural practices that are compatible with conservation or sustainable use requirements;

(d) Support local populations to develop and implement remedial action in degraded areas where biological diversity has been reduced; and

(e) Encourage cooperation between its governmental authorities and its private sector in developing methods for sustainable use of biological resources.

*Article 11. Incentive Measures*

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, adopt economically and socially sound measures that act as incentives for the conservation and sustainable use of components of biological diversity.

*Article 12. Research and Training*

The Contracting Parties, taking into account the special needs of developing countries, shall:

(a) Establish and maintain programmes for scientific and technical education and training in measures for the identification, conservation and sustainable use of biological diversity and its components and provide support for such education and training for the specific needs of developing countries;

(b) Promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, *inter alia*, in accordance with decisions of the Conference of the Parties taken in consequence of recommendations of the subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice; and

(c) In keeping with the provisions of Articles 16, 18 and 20, promote and cooperate in the use of scientific advances in biological diversity research in developing methods for conservation and sustainable use of biological resources.

*Article 13. Public Education and Awareness*

The Contracting Parties shall:

(a) Promote and encourage understanding of the importance of, and the measures required for, the conservation of biological diversity, as well as its propagation through media, and the inclusion of these topics in educational programmes; and

(b) Cooperate, as appropriate, with other States and international organizations in developing educational and public awareness programmes, with respect to conservation and sustainable use of biological diversity.

*Article 14. Impact Assessment and Minimizing Adverse Impacts*

Each Contracting Party, as far as possible and as appropriate, shall:

(a) Introduce appropriate procedures requiring environmental impact assessment of its proposed projects that are likely to have significant



adverse effects on biological diversity with a view to avoiding or minimizing such effects and, where appropriate, allow for public participation in such procedures;

(b) Introduce appropriate arrangements to ensure that the environmental consequences of its programmes and policies that are likely to have significant adverse impacts on biological diversity are duly taken into account;

(c) Promote, on the basis of reciprocity, notification, exchange of information and consultation on activities under their jurisdiction or control which are likely to significantly affect adversely the biological diversity of other States or areas beyond the limits of national jurisdiction, by encouraging the conclusion of bilateral, regional or multilateral arrangements, as appropriate;

(d) In the case of imminent or grave danger or damage, originating under its jurisdiction or control, to biological diversity within the area under jurisdiction of other States or in areas beyond the limits of national jurisdiction, notify immediately the potentially affected States of such danger or damage, as well as initiate action to prevent or minimize such danger or damage; and

(e) Promote national arrangements for emergency responses to activities or events, whether caused naturally or otherwise, which present a grave and imminent danger to biological diversity and encourage international cooperation to supplement such national efforts and, where appropriate and agreed by the States or regional economic integration organizations concerned, to establish joint contingency plans.

2. The Conference of the Parties shall examine, on the basis of studies to be carried out, the issue of liability and redress, including restoration and compensation, for damage to biological diversity, except where such liability is a purely internal matter.

#### *Article 15. Access to Genetic Resources*

1. Recognizing the sovereign rights of States over their natural resources, the authority to determine access to genetic resources rests with the national governments and is subject to national legislation.

2. Each Contracting Party shall endeavour to create conditions to facilitate access to genetic resources for environmentally sound uses by other Contracting Parties and not to impose restrictions that run counter to the objectives of this Convention.

3. For the purpose of this Convention, the genetic resources being provided by a Contracting Party, as referred to in this Article and Articles 16 and 19, are only those that are provided by Contracting Parties that are countries of origin of such resources or by the Parties that have acquired the genetic resources in accordance with this Convention.

4. Access, where granted, shall be on mutually agreed terms and subject to the provisions of this Article.

5. Access to genetic resources shall be subject to prior informed consent of the Contracting Party providing such resources, unless otherwise determined by that Party.

6. Each Contracting Party shall endeavour to develop and carry out scientific research based on genetic resources provided by other Contracting Parties with the full participation of, and where possible in, such Contracting Parties.

7. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, and in accordance with Articles 16 and 19 and, where necessary, through the financial mechanism established by Articles 20 and 21 with the aim of sharing in a fair and equitable way the results of research and development and the benefits arising from the commercial and other utilization of genetic resources with the Contracting Party providing such resources. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

*Article 16. Access to and Transfer of Technology*

1. Each Contracting Party, recognizing that technology includes biotechnology, and that both access to and transfer of technology among Contracting Parties are essential elements for the attainment of the objectives of this Convention, undertakes subject to the provisions of this Article to provide and/or facilitate access for and transfer to other Contracting Parties of technologies that are relevant to the conservation and sustainable use of biological diversity or make use of genetic resources and do not cause significant damage to the environment.

2. Access to and transfer of technology referred to in paragraph 1 above to developing countries shall be provided and/or facilitated under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where mutually agreed, and, where necessary, in accordance with the financial mechanism established by Articles 20 and 21. In the case of technology subject to patents and other intellectual property rights, such access and transfer shall be provided on terms which recognize and are consistent with the adequate and effective protection of intellectual property rights. The application of this paragraph shall be consistent with paragraphs 3, 4 and 5 below.

3. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim that Contracting Parties, in particular those that are developing countries, which provide genetic resources are provided access to and transfer of technology which makes use of those resources, on mutually agreed terms, including technology protected by patents and other intellectual property rights, where necessary, through the provisions of Articles 20 and 21 and in accordance with international law and consistent with paragraphs 4 and 5 below.

4. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim that the private sector facilitates access to, joint development and transfer of technology referred to in paragraph 1 above for the benefit of both governmental institutions and the private sector of developing countries and in this regard shall abide by the obligations included in paragraphs 1, 2 and 3 above.

5. The Contracting Parties, recognizing that patents and other intellectual property rights may have an influence on the implementation of this Convention, shall cooperate in this regard subject to national legislation and international law in order to ensure that such rights are supportive of and do not run counter to its objectives.

*Article 17. Exchange of Information*

1. The Contracting Parties shall facilitate the exchange of information, from all publicly available sources, relevant to the conservation and sustainable use of biological diversity, taking into account the special needs of developing countries.
2. Such exchange of information shall include exchange of results of technical, scientific and socio-economic research, as well as information on training and surveying programmes, specialized knowledge, indigenous and traditional knowledge as such and in combination with the technologies referred to in Article 16, paragraph 1. It shall also, where feasible, include repatriation of information.

*Article 18. Technical and Scientific Cooperation*

1. The Contracting Parties shall promote international technical and scientific cooperation in the field of conservation and sustainable use of biological diversity, where necessary, through the appropriate international and national institutions.
2. Each Contracting Party shall promote technical and scientific cooperation with other Contracting Parties, in particular developing countries, in implementing this Convention, *inter alia*, through the development and implementation of national policies. In promoting such cooperation, special attention should be given to the development and strengthening of national capabilities, by means of human resources development and institution building.
3. The Conference of the Parties, at its first meeting, shall determine how to establish a clearing-house mechanism to promote and facilitate technical and scientific cooperation.
4. The Contracting Parties shall, in accordance with national legislation and policies, encourage and develop methods of cooperation for the development and use of technologies, including indigenous and traditional technologies, in pursuance of the objectives of this Convention. For this purpose, the Contracting Parties shall also promote cooperation in the training of personnel and exchange of experts.
5. The Contracting Parties shall, subject to mutual agreement, promote the establishment of joint research programmes and joint ventures for the development of technologies relevant to the objectives of this Convention.

*Article 19. Handling of Biotechnology and Distribution of its Benefits*

1. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide for the effective participation in biotechnological research activities by those Contracting Parties, especially developing countries, which provide the genetic resources for such research, and where feasible in such Contracting Parties.
2. Each Contracting Party shall take all practicable measures to promote and advance priority access on a fair and equitable basis by Contracting Parties, especially developing countries, to the results and benefits arising from biotechnologies based upon genetic resources provided by those Contracting Parties. Such access shall be on mutually agreed terms.

The Parties shall consider the need for and modalities of a protocol setting out appropriate procedures, including, in particular, advance informed consent, in the field of the safe transfer, handling and use of any living modified organism resulting from biotechnology that may have adverse effect on a conservation and sustainable use of biological diversity.

Each Contracting Party shall, directly or by requiring any natural or legal person under its jurisdiction providing the organisms referred to in paragraph 3 above, provide any available information about the use and safety regulations required by that Contracting Party in handling such organisms, as well as any available information on the potential adverse impact of the specific organisms concerned to the Contracting Party into which those organisms are to be introduced.

#### *Article 20. Financial Resources*

Each Contracting Party undertakes to provide, in accordance with its capabilities, financial support and incentives in respect of those national activities which are intended to achieve the objectives of this Convention, in accordance with its national plans, priorities and programmes.

The developed country Parties shall provide new and additional financial resources to enable developing country Parties to meet the agreed full incremental costs to them of implementing measures which fulfil the obligations of this Convention and to benefit from its provisions and which are agreed between a developing country Party and the institutional structure referred to in Article 21, in accordance with policy, strategy, programme priorities and eligibility criteria and an indicative list of incremental costs established by the Conference of the Parties. Other Parties, including countries undergoing the process of transition to a market economy, may voluntarily assume the obligations of the developed country Parties. For the purpose of this Article, the Conference of the Parties, at all at its first meeting establish a list of developed country Parties and other Parties which voluntarily assume the obligations of the developed country Parties. The Conference of the Parties shall periodically review and necessary amend the list. Contributions from other countries and sources on a voluntary basis would also be encouraged. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy, predictability and timely flow of funds and the importance of burden-sharing among the contributing Parties included in the list.

The developed country Parties may also provide, and developing country Parties avail themselves of, financial resources related to the implementation of this Convention through bilateral, regional and other multilateral channels.

The extent to which developing country Parties will effectively implement their commitments under this Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under this Convention related to financial resources and transfer of technology and will take fully into account the fact that economic and social development and eradication of poverty are the first and overriding priorities of the developing country Parties.

The Parties shall take full account of the specific needs and special situation of least developed countries in their actions with regard to funding and transfer of technology.

6. The Contracting Parties shall also take into consideration the special conditions resulting from the dependence on, distribution and location of, biological diversity within developing country Parties, in particular small island States.

7. Consideration shall also be given to the special situation of developing countries, including those that are most environmentally vulnerable, such as those with arid and semi-arid zones, coastal and mountainous areas.

#### *Article 21. Financial Mechanism*

1. There shall be a mechanism for the provision of financial resources to developing country Parties for purposes of this Convention on a grant or concessional basis the essential elements of which are described in this Article. The mechanism shall function under the authority and guidance of, and be accountable to, the Conference of the Parties for purposes of this Convention. The operations of the mechanism shall be carried out by such institutional structure as may be decided upon by the Conference of the Parties at its first meeting. For purposes of this Convention, the Conference of the Parties shall determine the policy, strategy, programme priorities and eligibility criteria relating to the access to and utilization of such resources. The contributions shall be such as to take into account the need for predictability, adequacy and timely flow of funds referred to in Article 20 in accordance with the amount of resources needed to be decided periodically by the Conference of the Parties and the importance of burden-sharing among the contributing Parties included in the list referred to in Article 20, paragraph 2. Voluntary contributions may also be made by the developed country Parties and by other countries and sources. The mechanism shall operate within a democratic and transparent system of governance.

2. Pursuant to the objectives of this Convention, the Conference of the Parties shall at its first meeting determine the policy, strategy and programme priorities, as well as detailed criteria and guidelines for eligibility for access to and utilization of the financial resources including monitoring and evaluation on a regular basis of such utilization. The Conference of the Parties shall decide on the arrangements to give effect to paragraph 1 above after consultation with the institutional structure entrusted with the operation of the financial mechanism.

3. The Conference of the Parties shall review the effectiveness of the mechanism established under this Article, including the criteria and guidelines referred to in paragraph 2 above, not less than two years after the entry into force of this Convention and thereafter on a regular basis. Based on such review, it shall take appropriate action to improve the effectiveness of the mechanism if necessary.

4. The Contracting Parties shall consider strengthening existing financial institutions to provide financial resources for the conservation and sustainable use of biological diversity.

#### *Article 22. Relationship with Other International Conventions*

1. The provisions of this Convention shall not affect the rights and obligations of any Contracting Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity.

Contracting Parties shall implement this Convention with respect to the marine environment consistently with the rights and obligations of States under the law of the sea.

*Article 23. Conference of the Parties*

A Conference of the Parties is hereby established. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme not later than one year after the Convention enters into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference at its first meeting.

Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt the rules of procedure for itself and for any subsidiary body it may establish, as well as financial rules governing the funding of the Secretariat. At each ordinary meeting, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary meeting.

The Conference of the Parties shall keep under review the implementation of this Convention, and, for this purpose, shall:

- (a) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 26 and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;
- (b) Review scientific, technical and technological advice on biological diversity provided in accordance with Article 25;
- (c) Consider and adopt, as required, protocols in accordance with Article 28;
- (d) Consider and adopt, as required, in accordance with Articles 29 and 30, amendments to this Convention and its annexes;
- (e) Consider amendments to any protocol, as well as to any annexes hereto, and, if so decided, recommend their adoption to the parties to the protocol concerned;
- (f) Consider and adopt, as required, in accordance with Article 30, additional annexes to this Convention;
- (g) Establish such subsidiary bodies, particularly to provide scientific and technical advice, as are deemed necessary for the implementation of this Convention;
- (h) Contact, through the Secretariat, the executive bodies of other Conventions dealing with matters covered by this Convention with a view to establishing appropriate forms of cooperation with them; and

(i) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention in the light of experience gained in its operation.

5. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not Party to this Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties. Any other body or agency, whether governmental or non-governmental, qualified in fields relating to conservation and sustainable use of biological diversity, which has informed the Secretariat of its wish to be represented as an observer at a meeting of the Conference of the Parties, may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

#### Article 24. Secretariat

1. A secretariat is hereby established. Its functions shall be:

(a) To arrange for and service meetings of the Conference of the Parties provided for in Article 23;

(b) To perform the functions assigned to it by any protocol;

(c) To prepare reports on the execution of its functions under this Convention and present them to the Conference of the Parties;

(d) To coordinate with other relevant international bodies and, in particular to enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(e) To perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

2. At its first ordinary meeting, the Conference of the Parties shall designate the secretariat from amongst those existing competent international organizations which have signified their willingness to carry out the secretariat functions under this Convention.

#### Article 25. *Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice*

1. A subsidiary body for the provision of scientific, technical and technological advice is hereby established to provide the Conference of the Parties and, as appropriate, its other subsidiary bodies with timely advice relating to the implementation of this Convention. This body shall be open to participation by all Parties and shall be multidisciplinary. It shall comprise government representatives competent in the relevant field of expertise. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the authority of and in accordance with guidelines laid down by the Conference of the Parties, and upon its request, this body shall:

(a) Provide scientific and technical assessments of the status of biological diversity;

(b) Prepare scientific and technical assessments of the effects of types of measures taken in accordance with the provisions of this Convention;

(c) Identify innovative, efficient and state-of-the-art technologies and know-how relating to the conservation and sustainable use of biological diversity and advise on the ways and means of promoting development and/or transferring such technologies;

(d) Provide advice on scientific programmes and international cooperation in research and development related to conservation and sustainable use of biological diversity; and

(e) Respond to scientific, technical, technological and methodological questions that the Conference of the Parties and its subsidiary bodies may put to the body.

The functions, terms of reference, organization and operation of this body may be further elaborated by the Conference of the Parties.

#### *Article 26. Reports*

Each Contracting Party shall, at intervals to be determined by the Conference of the Parties, present to the Conference of the Parties, reports on measures which it has taken for the implementation of the provisions of this Convention and their effectiveness in meeting the objectives of this Convention.

#### *Article 27. Settlement of Disputes*

In the event of a dispute between Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the parties concerned shall seek solution by negotiation.

If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.

When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 or paragraph 2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:

(a) Arbitration in accordance with the procedure laid down in Part 1 of Annex II;

(b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

If the parties to the dispute have not, in accordance with paragraph 3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with Part 2 of Annex II unless the parties otherwise agree.

The provisions of this Article shall apply with respect to any protocol except as otherwise provided in the protocol concerned.



*Article 28. Adoption of Protocols*

1. The Contracting Parties shall cooperate in the formulation and adoption of protocols to this Convention.
2. Protocols shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties.
3. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Contracting Parties by the Secretariat at least six months before such a meeting.

*Article 29. Amendment of the Convention or Protocols*

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Contracting Party. Amendments to any protocol may be proposed by any Party to that protocol.
2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. Amendments to any protocol shall be adopted at a meeting of the Parties to the Protocol in question. The text of any proposed amendment to this Convention or to any protocol, except as may otherwise be provided in such protocol, shall be communicated to the Parties to the instrument in question by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to this Convention for information.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention or to any protocol by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a two-third majority vote of the Parties to the instrument in question present and voting at the meeting, and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.
4. Ratification, acceptance or approval of amendments shall be notified to the Depositary in writing. Amendments adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force among Parties having accepted them on the ninetieth day after the deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least two thirds of the Contracting Parties to this Convention or of the Parties to the protocol concerned, except as may otherwise be provided in such protocol. Thereafter the amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendments.
5. For the purposes of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

*Article 30. Adoption and Amendment of Annexes*

1. The annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of the Convention or of such protocol, as the case may be, and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention or its protocols constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to procedural, scientific, technical and administrative matters.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol with respect to its annexes, the following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention or of annexes to any protocol:

(a) Annexes to this Convention or to any protocol shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in Article 29;

(b) Any Party that is unable to approve an additional annex to this Convention or an annex to any protocol to which it is Party shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of the communication of the adoption by the Depositary. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time withdraw a previous declaration of objection and the annexes shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c) below;

(c) On the expiry of one year from the date of the communication of the adoption by the Depositary, the annex shall enter into force for all Parties to this Convention or to any protocol concerned which have not submitted a notification in accordance with the provisions of subparagraph (b) above.

3. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention or annexes to any protocol.

4. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention or to any protocol, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention or to the protocol concerned enters into force.

#### *Article 31. Right to Vote*

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Contracting Party to this Convention or to any protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Contracting Parties to this Convention or the relevant protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

#### *Article 32. Relationship between this Convention and Its Protocols*

1. A State or a regional economic integration organization may not become a Party to a protocol unless it is, or becomes at the same time, a Contracting Party to this Convention.

2. Decisions under any protocol shall be taken only by the Parties to the protocol concerned. Any Contracting Party that has not ratified, accepted or approved a protocol may participate as an observer in any meeting of the parties to that protocol.

*Article 33. Signature*

This Convention shall be open for signature at Rio de Janeiro by all States and any regional economic integration organization from 5 June 1992 until 14 June 1992, and at the United Nations Headquarters in New York from 15 June 1992 to 4 June 1993.

*Article 34. Ratification, Acceptance or Approval*

1. This Convention and any protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.
2. Any organization referred to in paragraph 1 above which becomes a Contracting Party to this Convention or any protocol without any of its member States being a Contracting Party shall be bound by all the obligations under the Convention or the protocol, as the case may be. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Contracting Party to this Convention or relevant protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention or protocol, as the case may be. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention or relevant protocol concurrently.
3. In their instruments of ratification, acceptance or approval, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification in the extent of their competence.

*Article 35. Accession*

1. This Convention and any protocol shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the date on which the Convention or the protocol concerned is closed for signature. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.
2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification in the extent of their competence.
3. The provisions of Article 34, paragraph 2, shall apply to regional economic integration organizations which accede to this Convention or any protocol.

*Article 36. Entry Into Force*

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. Any protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the number of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, specified in that protocol, has been deposited.

For each Contracting Party which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such Contracting Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Any protocol, except as otherwise provided in such protocol, shall enter into force for a Contracting Party that ratifies, accepts or approves that protocol or accedes thereto after its entry into force pursuant to paragraph 2 above, on the ninetieth day after the date on which that Contracting Party deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or the date on which this Convention enters into force for that Contracting Party, whichever shall be the later.

For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

*Article 37. Reservations*

No reservations may be made to this Convention.

*Article 38. Withdrawals*

At any time after two years from the date on which this Convention has entered into force for a Contracting Party, that Contracting Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

Any Contracting Party which withdraws from this Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is party.

*Article 39. Financial Interim Arrangements*

Provided that it has been fully restructured in accordance with the requirements of Article 21, the Global Environment Facility of the United Nations Development Programme, the United Nations Environment Programme and the International Bank for Reconstruction and Development shall be the institutional structure referred to in Article 21 on an interim basis, for the period between the entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties or until the Conference of the Parties decides which institutional structure will be designated in accordance with Article 21.

*Article 40. Secretariat Interim Arrangements*

The secretariat to be provided by the Executive Director of the United Nations Environment Programme shall be the secretariat referred to in Article 24, paragraph 2, on an interim basis for the period between the entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties.

*Article 41. Depositary*

The Secretary-General of the United Nations shall assume the functions of Depositary of this Convention and any protocols.

*Article 42. Authentic Texts*

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Rio de Janeiro on this fifth day of June, one thousand nine hundred and ninety-two.

*Annex I*

**IDENTIFICATION AND MONITORING**

Ecosystems and habitats: containing high diversity, large numbers of endemic or threatened species, or wilderness; required by migratory species; social, economic, cultural or scientific importance; or, which are representative, unique or associated with key evolutionary or other biological processes;

Species and communities which are: threatened; wild relatives of domesticated or cultivated species; of medicinal, agricultural or other economic value; or social, scientific or cultural importance; or importance for research into the conservation and sustainable use of biological diversity, such as indicator species; and

Described genomes and genes of social, scientific or economic importance.

*Annex II*

## Part 1

## ARBITRATION

*Article 1*

The claimant party shall notify the secretariat that the parties are referring a dispute to arbitration pursuant to Article 27. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of the Convention or the protocol, the interpretation or application of which are at issue. If the parties do not agree on the subject matter of the dispute before the President of the tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject matter. The secretariat shall forward the information thus received to all Contracting Parties to this Convention or to the protocol concerned.

*Article 2*

1. In disputes between two parties, the arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the President of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement.
3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

*Article 3*

1. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.
2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Secretary-General who shall make the designation within a further two-month period.

*Article 4*

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention, any protocols concerned, and international law.

*Article 5*

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

## Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend essential interim measures of protection.

## Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities;
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

## Article 8

The parties and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

## Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

## Article 10

Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

## Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

## Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

## Article 13

If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

## Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five more months.

*Article 15*

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

*Article 16*

The award shall be binding on the parties to the dispute. It shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

*Article 17*

Any controversy which may arise between the parties to the dispute as regards the interpretation or manner of implementation of the final decision may be submitted by either party for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

## Part 2

## CONCILIATION

*Article 1*

A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall, unless the parties otherwise agree, be composed of five members, two appointed by each Party concerned and a President chosen jointly by those members.

*Article 2*

In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement. Where two or more parties have separate interests or there is a disagreement as to whether they are of the same interest, they shall appoint their members separately.

*Article 3*

If any appointments by the parties are not made within two months of the date of the request to create a conciliation commission, the Secretary-General of the United Nations shall, if asked to do so by the party that made the request, make those appointments within a further two-month period.

*Article 4*

If a President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the last of the members of the commission being appointed, the Secretary-General of the United Nations shall, if asked to do so by a party, designate a President within a further two-month period.

*Article 5*

The conciliation commission shall take its decisions by majority vote of its members. It shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, determine its own procedure. It shall render a proposal for resolution of the dispute, which the parties shall consider in good faith.

*Article 6*

A disagreement as to whether the conciliation commission has competence shall be decided by the commission.



ΜΕΡΟΣ ΙΪ  
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ την εγγενή αξία της βιολογικής ποικιλομορφίας και της οικολογικής, γενετικής, κοινωνικής, οικονομικής, επιστημονικής, μορφωτικής, πολιτιστικής, ψυχγωγικής και αισθητικής σημασίας της βιολογικής ποικιλομορφίας και των συστατικών της.

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ επίσης, τη σπουδαιότητα της βιολογικής ποικιλομορφίας για την εξέλιξη και για τη διατήρηση των συστημάτων που διατηρούν τη ζωή στη βιοσφαιρα.

ΔΙΑΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΣ ότι η διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας αποτελεί κοινό πρόβλημα των ανθρώπων.

ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι τα κράτη μέλη έχουν κυριαρχικά δικαιώματα επί των ιδίων τους βιολογικών πόρων.

ΔΙΑΔΗΛΩΝΟΝΤΑΣ επίσης, ότι τα κράτη είναι υπεύθυνα για τη διατήρηση της βιολογικής τους ποικιλομορφίας και για τη χρησιμοποίηση των βιολογικών τους πόρων κατά αυτοσυντηρούμενο τρόπο.

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ανησυχίες για το γεγονός ότι η βιολογική ποικιλομορφία συρρικνώνεται έντονα λόγω ορισμένων ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη γενική έλλειψη πληροφοριών και γνώσεων σχετικά με τη βιολογική ποικιλομορφία και την επείγουσα ανάγκη ανάπτυξης επιστημονικών, τεχνικών και θεσμικών οργάνων που θα παρέχουν τα βασικά στοιχεία για το σχεδιασμό και την εφαρμογή των ενδεδειγμένων μέτρων.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι είναι ζωτικής σημασίας να προσληφθούν, προληφθούν και αντιμετωπισθούν τα αίτια της σοβαρής ελάττωσης ή απώλειας της βιολογικής ποικιλομορφίας στην πηγή τους.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ επίσης, ότι όπου απειλείται σοβαρά με συρρίκνωση ή με υποβάθμιση η βιολογική ποικιλομορφία, η έλλειψη πλήρους επιστημονικής τεκμηρίωσης δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως λόγος για την αναβολή λήψης των μέτρων που απαιτούνται για την αποφυγή ή την ελαττωποίηση μιας τέτοιας απειλής.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ, περαιτέρω, ότι η ουσιαστική απαίτηση για την προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας είναι η επίτευξη διατήρηση των οικοσυστημάτων και των φυσικών οικοτόπων και η διατήρηση και αποκατάσταση ζώντων πληθυσμών των διαφορετων ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ επιπλέον, ότι τα εκτός τόπου μέτρα, κατά προτίμηση στη χώρα καταγωγής, έχουν επίσης να παίζουν ένα σημαντικό ρόλο.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη στενή και παραδοσιακή εξάρτηση πολλών αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων που ακολουθούν παραδοσιακούς τρόπους ζωής σε ό,τι αφορά τους βιολογικούς πόρους και την επιθυμία ίσης κατανομής των πλεονεκτημάτων που προέρχονται από τη χρησιμοποίηση των παραδοσιακών γνώσεων, καινοτομιών και πρακτικών σχετικά με την προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας και την αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση των συστατικών της.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ επίσης, το ζωτικό ρόλο που παίζει το γυναικείο φύλο στη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση της βιολογικής ποικιλομορφίας και διαδηλώνοντας την ανάγκη πλήρους συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα στα οποία χρειάζεται και εφαρμόζεται η πολιτική για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία και την ανάγκη προαγωγής της διεθνούς, περιφερειακής και τοπικής συνεργασίας κρατών και διακρατικών οργανισμών και του μη κρατικού τομέα για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας και την αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση των συστατικών της.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η πρόσληψη νέων και πρόσθετων χρηματοδοτικών πόρων και η ενδεδειγμένη πρόσβαση στις σχετικές τεχνολογίες μπορεί να μεταβάλει ουσιαστικά τις δυνατότητες του ανθρώπου να αντιμετωπίσει τις απώλειες βιολογικής ποικιλομορφίας.

**ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** επιπλέον, ότι χρειάζεται ειδική πρόβλεψη για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών, συμπεριλαμβανομένης και της προώθησης νέων και πρόσθετων χρηματοδοτικών πόρων και της ενδεδειγμένης πρόσδεσης στις σχετικές τεχνολογίες.

**ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ** σχετικά τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και τα μικρά νησιωτικά κράτη,

**ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** ότι χρειάζονται σημαντικές επενδύσεις για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας και ότι μπορεί να ανωφελούνται πολυάριθμα περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά πλεονεκτήματα από τέτοιου είδους επενδύσεις.

**ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** ότι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και η εξάλειψη της φτώχειας αποτελούν πρωταρχικές και άμεσες προτεραιότητες των αναπτυσσόμενων χωρών,

**ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** ότι η διατήρηση και αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας είναι κρίσιμης σημασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών διατροφής, υγείας και άλλων, του διαρκούς αυξανόμενου παγκόσμιου πληθυσμού, σκοποί για τους οποίους τόσο η πρόσδεση στους γενετικούς πόρους και η κατανομή τους όσο και η πρόσδεση στις σχετικές τεχνολογίες είναι απαραίτητες.

**ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ** ότι, τελικά, η διατήρηση και αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση της βιολογικής ποικιλομορφίας θα ενισχύσει τις ειδικές σχέσεις μεταξύ κρατών και θα συμβάλει στη διατήρηση της ειρήνης μεταξύ των ανθρώπων,

**ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ** να εμβραδύνουν και διευρύνουν τις υπάρχουσες διεθνείς συμφωνίες για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας και την αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση των συστατικών της,

**ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ** να διατηρήσουν και να χρησιμοποιήσουν κατά αυτοσυντηρούμενο τρόπο τη βιολογική ποικιλομορφία προς όφελος των σημερινών και μελλοντικών γενεών,

**ΣΥΜΦΩΝΗΣΙΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:**

### *Άρθρο 1*

#### Στόχοι

Σκοπός της παρούσας σύμβασης που θα επιδιωχθεί σε συμφωνία με τις σχετικές της διατάξεις, είναι η διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας, η αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση των συστατικών της και ο ορθός και ισότιμος καταμερισμός των πλεονεκτημάτων που θα προκύψουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της ενδεδειγμένης πρόσδεσης στους γενετικούς πόρους και της απαραίτητης μεταφοράς των σχετικών τεχνολογιών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δικαιώματα επί των πόρων αυτών, και επί των τεχνολογιών, και με τη δόξη των ενδεδειγμένων χρηματοδοτήσεων.

### *Άρθρο 2*

#### Ορολογία

Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, ως:

«βιολογική ποικιλομορφία», νοείται η ποικιλία των ζώντων οργανισμών πάσης προελεύσεως περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, και των χερσαίων, θαλασσίων και άλλων υδατικών οικοσυστημάτων και οικολογικών συμπλεγμάτων των οποίων αποτελούν μέρος· περιλαμβάνεται εδώ η ποικιλομορφία εντός των ειδών, μεταξύ ειδών και οικοσυστημάτων·

«βιολογικοί πόροι», νοούνται οι γενετικοί πόροι, οι οργανισμοί ή μέρη αυτών, οι πληθυσμοί ή όλα τα έμμοια συστατικά των οικοσυστημάτων τρέχουσας ή εν δυνάμει χρήσης ή αξίας για την ανθρωπότητα·

«βιοτεχνολογία», νοείται η τεχνολογική εφαρμογή που χρησιμοποιεί βιολογικά συστήματα, ζώντες οργανισμούς ή παράγωγα αυτών για την παραγωγή ή τροποποίηση προϊόντων ή για διαδικασίες ειδικών σκοπών·

«Χώρα καταγωγής των γενετικών πόρων», νοείται η χώρα η οποία διαθέτει τους συγκεκριμένους γενετικούς πόρους στις επιτόπου συνθήκες·

«Χώρα διάθεσης γενετικών πόρων», νοείται η χώρα που διαθέτει γενετικούς πόρους συλλεγόμενους από επιτόπου πηγές, συμπεριλαμβανομένων και πληθυσμών αγρίων όσο και κατοικιδίων ειδών, ή λαμβανομένων από εκτός τόπου πηγές, και οι οποίοι μπορεί να κατέγονται ή όχι από την εν λόγω χώρα·

«Κατοικίδια ή καλλιεργούμενα είδη», νοούνται τα είδη τα οποία κατά τα στάδια της εξελικτικής διαδικασίας έχουν επηρεαστεί από τον άνθρωπο κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του·

«Οικοσύστημα», νοείται ένα δυναμικό σύμπλεγμα φυτικών, ζωικών και μικροοργανικών κοινοτήτων καθώς και του αδιωτικού περιβάλλοντός τους που αλληλοεπηρεάζονται ως μια λειτουργική μονάδα·

«Διατήρηση εκτός τόπου», νοείται η διατήρηση των συστατικών της βιολογικής ποικιλομορφίας εκτός του φυσικού τους οικοτόπου·

«Γενετικό υλικό», νοείται κάθε είδους φυτικό, ζωικό, μικροβιακό ή άλλης προελεύσεως υλικό που περιέχει λειτουργικές μονάδες κληρονομικότητας·

«Γενετικοί πόροι», νοούνται γενετικό υλικό τρέχουσας ή εν δυνάμει αξίας·

«Οικοτόπος», νοείται ο χώρος ή ο τύπος του χώρου όπου ζει κατά φυσικό τρόπο ένας οργανισμός ή ένας πληθυσμός·

«Επιτόπου συνθήκες», νοούνται οι συνθήκες στις οποίες υπάρχουν οι γενετικοί πόροι εντός οικοσυστημάτων και φυσικών οικοτόπων και, σε περίπτωση κατοικιδίων ή καλλιεργουμένων ειδών, στον περιβάλλοντα χώρο όπου έχουν αναπτύξει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους·

«Επιτόπου διατήρηση»: διατήρηση οικοσυστημάτων και φυσικών οικοτόπων και διατήρηση και ανάκτηση βιώσιμων πληθυσμών και ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον και, στην περίπτωση κατοικιδίων ή καλλιεργουμένων ειδών, στον περιβάλλοντα χώρο όπου έχουν αναπτύξει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους·

«Προστατευόμενη περιοχή», νοείται μια γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή η οποία χαρακτηρίστηκε ή διαρρυθμίστηκε και λειτουργεί έτσι ώστε να επιτυγχάνονται ειδικοί στόχοι προστασίας·

«Οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης», νοείται ένας οργανισμός που έχει συσταθεί από κυρίαρχα κράτη μιας δεδομένης περιοχής, στην οποία τα κράτη μέλη της έχουν μεταδώσει αρμοδιότητες σε ό,τι αφορά θέματα που υπόκεινται στην παρούσα σύμβαση και ο οποίος έχει δεόντως εξουσιοδοτηθεί σε συμφωνία με τον εσωτερικό του κανονισμό, να υπογράφει, κυρώνει, δέχεται, εγκρίνει ή να συγκατατίθεται σχετικά·

«Αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση», νοείται η χρήση συστατικών της βιολογικής ποικιλομορφίας κατά τρόπο και κατά ποσοστά τέτοια που δεν προκαλείται μακροπρόθεσμα υποδάμψη της βιολογικής ποικιλομορφίας, διατηρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις δυνατότητές της να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις επιδιώξεις των σημερινών και των μελλοντικών γενών·

στον όρο «Τεχνολογία» περιλαμβάνεται η βιοτεχνολογία.

### Άρθρο 3

#### Αρχές

Τα κράτη διαθέτουν, σε συμφωνία με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές του διεθνούς δικαίου, το κυρίαρχο δικαίωμα της εκμετάλλευσης των ιδίων πόρων τους ανάλογα με τις περιβαλλοντικές πολιτικές τους και την ευθύνη της αποφυγής καταστροφών στο περιβάλλον άλλων κρατών ή περιοχών, πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας τους, από διάφορες δραστηριότητες που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους ή στον έλεγχό τους.

### Άρθρο 4

#### Δικαιοδοσία

Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων άλλων κρατών, και εκτός αν άλλως ειδικά προορίζεται στην παρούσα σύμβαση,

οι διατάξεις της παρούσας σύμβασης ισχύουν για κάθε συμβαλλόμενο μέρος:

- a) προκειμένου περί συστατικών της βιολογικής ποικιλομορφίας σε περιοχές εντός των ορίων της εθνικής του δικαιοδοσίας και
- β) προκειμένου περί διαδικασιών και δραστηριοτήτων, ανεξάρτητα από τον τόπο εκδήλωσης των συνεπειών τους που λαμβάνουν χώρα στα πλαίσια της δικαιοδοσίας του ή του ελέγχου τους, εντός της περιοχής της εθνικής του δικαιοδοσίας ή πέρα από τα όρια αυτής.

### Άρθρο 5

#### Συνεργασία

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συνεργάζεται, όσο αυτό είναι δυνατό και ενδεδειγμένο, με άλλα συμβαλλόμενα μέρη, άμεσα ή όπου απαιτείται μέσω των καταλληλών διεθνών οργανισμών, προκειμένου πέρα από την εθνική δικαιοδοσία και σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, για τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση της βιολογικής ποικιλομορφίας.

### Άρθρο 6

Γενικά μέτρα διατήρησης και αυτοσυντηρούμενης χρησιμοποίησης

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, με τις ειδικές περιστάσεις και δυνατότητές του:

- a) αναπτύσσει εθνικές στρατηγικές, σχέδια ή προγράμματα για τη διατήρηση και αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας ή προσαρμόζει για το σκοπό αυτό υπάρχουσες στρατηγικές, σχέδια ή προγράμματα τα οποία αντικατοπτρίζουν, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που προορίζονται στην παρούσα σύμβαση σε ό,τι αφορά το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος και
- β) ενσωματώνει, όσο αυτό είναι δυνατό και ενδεδειγμένο, τη διατήρηση και αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας στα κατάλληλα κλαδικά ή διακλαδικά σχέδια, προγράμματα και πολιτικές.

### Άρθρο 7

#### Επιλογή και παρακολούθηση

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου, ειδικότερα για τους σκοπούς των άρθρων 8 έως 10:

- a) επιλέγει τα συστατικά της βιολογικής ποικιλομορφίας που είναι σημαντικά για τη διατήρησή της και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της, λαμβάνοντας υπόψη τον ενδεικτικό πίνακα κατηγοριών που δίδονται στο παράρτημα I·
- β) παρακολουθεί, με δειγματοληψία και άλλες τεχνικές, τα συστατικά της βιολογικής ποικιλομορφίας που εντοπίζονται με βάση το στοιχείο α) παραπάνω, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνα που απαιτούν άμεσα μέτρα διατήρησης και εκείνα που προσφέρουν τις μεγαλύτερες δυνατότητες αυτοσυντηρούμενης χρήσης·

- γ) σκοπίζει τις διαδικασίες και τις κατηγορίες δραστηριοτήτων οι οποίες έχουν ή ενδέχεται να έχουν σημαντικές ανεπιθύμητες επιπτώσεις για τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας και ελέγχουν τα αποτελέσματά τους με δειγματοληψίες και άλλες τεχνικές και
- δ) λαμβάνουν και καταχωρούν, με οποιοδήποτε μηχανισμό, πληροσφορικά στοιχεία που απορρέουν από δραστηριότητες εντοπισμού και παρακολούθησης δυνάμει των στοιχείων α), β) και γ) ανωτέρω.

#### Άρθρο 8

##### Επιτόπου διατήρησης

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου:

- α) εγκαθιστά ένα σύστημα προστατευόμενων περιοχών ή περιοχών όπου απαιτούνται ιδιαίτερα μέτρα για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας·
- β) αναπτύσσει, όπου απαιτείται, κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή, συγκρότηση και διαχείριση προστατευμένων περιοχών ή περιοχών όπου απαιτούνται ειδικά μέτρα για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας·
- γ) διαρρυθμίζει ή διαχειρίζεται βιολογικούς πόρους που είναι σημαντικοί για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας, εντός ή εκτός των προστατευμένων περιοχών, με την προοπτική της εξασφάλισης της προστασίας τους και της αυτοσυντηρούμενης χρήσης τους·
- δ) προαγάγει την προστασία των οικοσυστημάτων, των φυσικών οικοτόπων και τη διατήρηση πληθυσμών των ειδών στο φυσικό τους περίγυρο·
- ε) προαγάγει μια περιβαλλοντολογικά συνετή και αυτοσυντηρούμενη ανάπτυξη σε περιοχές γειτονικές των προστατευόμενων περιοχών με στόχο την περαιτέρω προστασία των περιοχών αυτών·
- στ) αποκαθιστά και αναδαμνίζει υποβαθμισμένα οικοσυστήματα και προαγάγει την ανασύσταση των απειλούμενων ειδών, μεταξύ άλλων, με την ανάπτυξη και την εφαρμογή σχεδίων ή άλλων στρατηγικών διαχείρισης·
- ζ) κατάρτιζε ή προωθεί τρόπους ρύθμισης, διαχείρισης ή ελέγχου των κινδύνων που συνδέονται με τη χρησιμοποίηση και απειλευθέρωση ζώντων τροποποιημένων βιοτεχνολογικά οργανισμών, οι οποίοι ενδέχεται να εμφανίσουν ανεπιθύμητες περιβαλλοντικές επιπτώσεις οι οποίες επηρεάζουν την προστασία και αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία·
- η) προλαμβάνει την εισαγωγή, ελέγχει ή εξαλείφει τα ξένα είδη που απειλούν τα οικοσυστήματα, τους οικοτόπους ή τα είδη·

- θ) φροντίζει για τη δημιουργία των απαιτούμενων συνθηκών ώστε να συμβαδίζονται οι τρέχουσες χρήσεις και η διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας και της αυτοσυντηρούμενης χρήσης των συστατικών της·
- ι) υπό τις προϋποθέσεις της εθνικής του νομοθεσίας τηρεί προστατευεί και διατηρεί τη γνώση, τις καινοτομίες και τις πρακτικές των αυτόχθονων και ντόπιων κοινοτήτων που αναπτύσσουν παραδοσιακούς τρόπους ζωής, σε ό,τι αφορά τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας και προάγει την ευρύτερη εφαρμογή τους με τη συγκατάθεση και την εμπλοκή των φορέων των γνώσεων αυτών, των καινοτομιών και των πρακτικών και ενθαρρύνει την ισόρροπη κατανομή των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση αυτών των γνώσεων, των καινοτομιών και των πρακτικών·
- κ) θεσπίζει ή κινεί την απαραίτητη νομοθεσία ή/και άλλες ρυθμιστικές διατάξεις για την προστασία των απειλούμενων ειδών και πληθυσμών·
- λ) όπου διαπιστώνονται σημαντικά ανεπιθύμητα αποτελέσματα επί της βιολογικής ποικιλομορφίας διαρρυθμίζει ή διαχειρίζεται, δυνάμει του άρθρου 7, τις σχετικές διαδικασίες και δραστηριότητες και
- μ) συνεργάζεται, παρέχοντας οικονομική και άλλοι είδους υποστήριξη, για την επιτόπου διατήρηση των ειδών όπως περιγράφεται στα στοιχεία α) έως μ) παραπάνω, ειδικότερα στις αναπτυσσόμενες χώρες.

#### Άρθρο 9

##### Εκτός τόπου διατήρησης

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου, και κυρίως με στόχο τη συμπλήρωση των επιτόπου μέτρων:

- α) λαμβάνει μέτρα για την εκτός τόπου διατήρηση των συστατικών της βιολογικής ποικιλομορφίας, κατά πρότιμη στη χώρα καταγωγής των συστατικών αυτών·
- β) ιδρύει και διατηρεί εγκαταστάσεις για την εκτός τόπου διατήρηση και την έρευνα σε φυτικούς και ζωικούς οργανισμούς και μικροοργανισμούς, κατά προτίμηση στη χώρα καταγωγής των γενετικών πόρων·
- γ) λαμβάνει μέτρα για την αποκατάσταση και αναδάμηση των απειλούμενων ειδών και για την επανεισαγωγή τους στους φυσικούς οικοτόπους υπό τις ενδεδειγμένες συνθήκες·
- δ) διαρρυθμίζει και διαχειρίζεται συλλογές βιολογικών πόρων από φυσικούς οικοτόπους για την εκτός τόπου διατήρηση και τρόπο ώστε να μην απειλούνται οικοσυστήματα και επιτόπου πληθυσμοί ειδών, εκτός αν απαιτούνται σύμφωνα με το στοιχείο γ) ανωτέρω, ειδικά προσωρινά εκτός τόπου μέτρα και
- ε) συνεργάζεται για την παροχή οικονομικής και άλλου είδους ενίσχυσης για τις δράσεις εκτός τόπου διατήρησης όπως ορίζεται στα στοιχεία α) έως δ) παραπάνω και για την ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων εκτός τόπου διατήρησης στις αναπτυσσόμενες χώρες.

*Άρθρο 10*

Αυτοσυντηρούμενη χρησιμοποίηση συστατικών της βιολογικής ποικιλομορφίας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου:

- α) ενσωματώνει την προβληματική για τη διατήρηση και αυτοσυντηρούμενη χρήση των βιολογικών πόρων στο εθνικό σύστημα λήψεως αποφάσεων·
- β) υιοθετεί μέτρα σχετικά με τη χρησιμοποίηση βιολογικών πόρων κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται ή να ελαχιστοποιούνται οι ανεπιθύμητες επιπτώσεις επί της βιολογικής ποικιλομορφίας·
- γ) προστατεύει και ενθαρρύνει τις συνήθεις χρήσεις των βιολογικών πόρων σε συμφωνία με τις παραδοσιακές πολιτιστικές πρακτικές που συμβιβάσσονται με τη διατήρηση ή την αυτοσυντηρούμενη χρήση των πόρων·
- δ) ενισχύει τους ντόπιους πληθυσμούς για την ανάπτυξη και εφαρμογή διορθωτικών δράσεων σε υποδαμυσμένες περιοχές όπου σημειώθηκε συρρίκνωση της βιολογικής ποικιλομορφίας και
- ε) ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατικών αρχών και ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη μεθόδων για την αυτοσυντηρούμενη χρήση βιολογικών πόρων.

*Άρθρο 11*

## Κίνητρα

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει, κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου, τα δέοντα από οικονομική και κοινωνική άποψη μέτρα για τη δημιουργία κινήτρων με στόχο τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση συστατικών της βιολογικής ποικιλομορφίας.

*Άρθρο 12*

## Έρευνα και Επιμόρφωση

Τα συμβαλλόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες των αναπτυσσομένων χωρών:

- α) εκπονούν και δρομολογούν προγράμματα επιστημονικής και τεχνικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σχετικά με μέτρα ταυτοποίησης, διατήρησης και αυτοσυντηρούμενης χρήσης της βιολογικής ποικιλομορφίας και των συστατικών της και παρέχουν υποστήριξη σε τέτοιες προσπάθειες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης για τις ειδικές ανάγκες των αναπτυσσομένων χωρών·
- β) προάγουν και ενθαρρύνουν την έρευνα η οποία συμβάλλει στη διατήρηση και αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας, ειδικότερα σε αναπτυσσόμενες χώρες, σε συμφωνία μεταξύ άλλων, με τις αποφάσεις της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών οι οποίες ελήφθησαν μετά από τις συστάσεις του επικουρικού φορέα συμβούλων σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα και
- γ) σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των άρθρων 16, 18 και 20, προάγουν και συνεργάζονται για την αξιοποίηση της επιστημονικής προόδου που σημειώνεται στην έρευνα

της βιολογικής ποικιλομορφίας, για την ανάπτυξη μεθόδων διατήρησης και αυτοσυντηρούμενης χρήσης των βιολογικών πόρων.

*Άρθρο 13*

## Εκπαίδευση και ενημέρωση του κοινού

Τα συμβαλλόμενα μέρη:

- α) προάγουν και ενθαρρύνουν την κατανόηση της σημασίας και των λαμβανόμενων μέτρων για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας, καθώς επίσης και της ευρύτερης διάδοσης της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τη συμπερίληψη των θεμάτων αυτών στα εκπαιδευτικά προγράμματα και
- β) συνεργάζονται κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο με άλλα κράτη και διεθνείς οργανισμούς για την ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενημέρωσης του κοινού, σε ό,τι αφορά τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας

*Άρθρο 14*

Αξιολόγηση επιπτώσεων και ελαχιστοποίηση ανεπιθύμητων συνεπειών

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου:

- α) υιοθετεί τις ενδεδειγμένες διαδικασίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων των σχεδίων που προτείνει και τα οποία ενδέχεται να παρουσιάσουν σοβαρά ανεπιθύμητα αποτελέσματα επί της βιολογικής ποικιλομορφίας με στόχο την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αποτελεσμάτων αυτών και όπου ενδείκνυται προάγει τη δυνατότητα συμμετοχής του κοινού στις εν λόγω διαδικασίες·
- β) προδίνει στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να εξασφαλίζεται ότι λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι περιβαλλοντικές συνέπειες των προγραμμάτων του και των πολιτικών του που μπορούν να έχουν σοβαρά ανεπιθύμητα αποτελέσματα επί της βιολογικής ποικιλομορφίας·
- γ) προάγει, με την αμοιβαία κοινοποίηση, την ανταλλαγή πληροφοριακών στοιχείων και τη διαβούλευση για δραστηριότητες που εμπύκτουν στη δικαιοδοσία του ή στον έλεγχό του, δραστηριότητες οι οποίες ενδέχεται να παρουσιάσουν σοβαρά ανεπιθύμητα αποτελέσματα επί της βιολογικής ποικιλομορφίας άλλων κρατών ή περιοχών, πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας του, ενθαρρύνοντας τη σύναψη διμερών, περιφερειακών ή πολυμερών συμφωνιών, ανάλογα με τις ανάγκες·
- δ) σε περίπτωση επερχόμενου ή μεγάλου κινδύνου ή ζημίας, δημιουργούμενης στα πλαίσια της δικαιοδοσίας ή του ελέγχου του, επί της βιολογικής ποικιλομορφίας μέσα στην περιοχή δικαιοδοσίας άλλων κρατών ή περιοχών πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας, ενημερώνει αμέσως τα ενδεχομένως υφιστάμενα κράτη από αυτόν τον κίνδυνο ή τη ζημία, ενώ επίσης θέτει σε κίνηση δράσεις για την πρόληψη ή την ελαχιστοποίηση του εν λόγω κινδύνου ή της εν λόγω ζημίας και

ε) προάγει το σχεδιασμό εθνικών μέτρων για την αντιμετώπιση καταστροφών κινδύνου που δημιουργούνται από δραστηριότητες ή γεγονότα, προκαλούμενα κατά φυσικό ή άλλο τρόπο, και τα οποία δημιουργούν σοβαρούς και προφανείς κινδύνους για τη βιολογική ποικιλομορφία, και ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία για την ενίσχυση τέτοιων εθνικών προσπάθειών και, όπου απαιτείται και συμφωνείται μεταξύ κρατών ή περιφερειακών οργανισμών οικονομικής ολοκλήρωσης, για την από κοινού κατάρτιση των ενδεδειγμένων σχεδίων.

2. Η διάσωση των συμβαλλόμενων μερών εξετάζει, σε μελλοντικές μελέτες, διάφορα θέματα ευθυνών και αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων επανορθώσεων και αποζημιώσεων, για ζημιές στη βιολογική ποικιλομορφία, εκτός αν το ζήτημα των ευθυνών αποτελεί καθαρά εσωτερικό θέμα.

#### Άρθρο 15

##### Πρόσβαση στους γενετικούς πόρους

1. Αναγνωρίζοντας τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών επί των φυσικών τους πόρων, η εξουσία για τον προσδιορισμό των προσβάσεων σε γενετικούς πόρους επαφίεται στη δικαιοδοσία των εθνικών κυβερνήσεων και υπόκειται στην εθνική νομοθεσία.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιφορτίζεται με τη διαμόρφωση των προϋποθέσεων εκείνων που απαιτούνται για τη διευκόλυνση πρόσβασης στους γενετικούς πόρους, με περιβαλλοντικά συνεπή αξιοποίηση εκ μέρους άλλων συμβαλλόμενων μερών και δεν επιβάλλει περιορισμούς οι οποίοι έρχονται σε αντίθεση με τους στόχους της παρούσας σύμβασης.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, οι γενετικοί πόροι που προσφέρονται από ένα συμβαλλόμενο μέρος, όπως αναφέρεται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 16 και 19, είναι οι πόροι εκείνοι μόνο που παρέχονται από συμβαλλόμενα μέρη — χώρες καταγωγής των εν λόγω πόρων ή από συμβαλλόμενα μέρη που έχουν αποκτήσει τους γενετικούς πόρους σε συμφωνία με την παρούσα σύμβαση.

4. Η πρόσβαση αυτή, όπου παραχωρείται, βασίζεται σε αμοιβαία συμφωνημένους όρους και υπόκειται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

5. Η πρόσβαση σε γενετικούς πόρους υπόκειται στην εκ των προτέρων συναίνεση των συμβαλλόμενων μερών που παρέχουν τους εν λόγω πόρους, εκτός αν άλλως ορίζεται από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτελέσει ερευνητικές επιστημονικές εργασίες σε ό,τι αφορά τους γενετικούς πόρους που παρέχονται από άλλα συμβαλλόμενα μέρη με την πλήρη συμμετοχή των εν λόγω συμβαλλόμενων μερών, αλλά και, όπου είναι δυνατό, εντός του εδάφους των.

7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα, καθώς και μέτρα πολι-

τικής και σε συμφωνία με τα άρθρα 16 και 19, όπου απαιτείται, μέσω χρηματοδοτικών μηχανισμών που δημιουργούνται με βάση τα άρθρα 20 και 21, με στόχο τον ορθό και ισόρροπο καταμερισμό των αποτελεσμάτων των ερευνών και της ανάπτυξης, καθώς και των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από την εμπορική και άλλου είδους χρησιμοποίηση γενετικών πόρων με το συμβαλλόμενο μέρος που παρέχει πόρους αυτού του είδους. Ο καταμερισμός αυτός καθορίζεται με βάση αμοιβαία συμφωνηθέντες όρους.

#### Άρθρο 16

##### Πρόσβαση και μεταφορά τεχνολογίας

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, αναγνωρίζοντας ότι η τεχνολογία περιλαμβάνει τη βιοτεχνολογία και ότι τόσο η πρόσβαση όσο και η μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών αποτελεί βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στόχων της παρούσας σύμβασης, αναλαμβάνει σε συμφωνία με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου να παρέχει ή/και να διευκολύνει την πρόσβαση και τη μεταφορά προς άλλα συμβαλλόμενα μέρη τεχνολογιών που αφορούν τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας ή τεχνολογιών που αξιοποιούν τους γενετικούς πόρους και δεν προκαλούν άζια λόγου ζημία στο περιβάλλον.

2. Η πρόσβαση και η μεταφορά τεχνολογίας που αναφέρονται την παράγραφο 1 παραπάνω, προς τις αυτοσυντηρούμενες χώρες παρέχονται ή/και διευκολύνονται με ορθό και ευνοϊκό τρόπο σε ό,τι αφορά το καθεστώς εγχωρήσεων και τους προτιμησιακούς όρους οι οποίοι αμοιβαία συμφωνούνται και όπου απαιτείται σε συμφωνία με τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς που θεσπίζονται με τα άρθρα 20 και 21. Σε περιπτώσεις που πρόκειται για τεχνολογία υποκειμένη σε δικαιώματα ευρεσιτεχνίας και άλλα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η πρόσβαση και η μεταφορά τεχνολογίας παρέχονται έτσι ώστε να αναγνωρίζονται και να συμβαδίζουν με την ορθή και αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η εφαρμογή της παραγράφου αυτής πρέπει να δρiscεται σε συμφωνία με τις παραγράφους 3, 4 και 5 παρακάτω.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει νομοθετικά και διοικητικά μέτρα και μέτρα πολιτικής, κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο, με στόχο να παρέχεται στα συμβαλλόμενα μέρη, ιδιαίτερα δε στις αναπτυσσόμενες χώρες που παρέχουν γενετικούς πόρους, πρόσβαση και μεταφορά τεχνολογίας που αξιοποιούν τους εν λόγω πόρους, με αμοιβαία συμφωνηθέντες όρους, συμπεριλαμβανομένης και της τεχνολογίας που προστατεύεται από δικαιώματα ευρεσιτεχνίας και άλλα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, όπου επιβάλλεται μέσω των διατάξεων 20 και 21 και σε συμφωνία με τη διεθνή νομοθεσία και με τις παραγράφους 4 και 5 παρακάτω.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει νομοθετικά και διοικητικά μέτρα ή μέτρα πολιτικής, όπως ενδείκνυται, με στόχο τη διευκόλυνση εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα της πρόσβασης σε κοινές δράσεις ανάπτυξης και μεταφοράς τεχνολογίας όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 παραπάνω, προς όφελος τόσο των κρατικών οργανισμών όσο και

του ιδιωτικού τομέα των αναπτυσσόμενων χωρών και για το σκοπό αυτό συμμορφούται με τις υποχρεώσεις που διαλαμβάνονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 παραπάνω.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη, αναγνωρίζοντας ότι δικαιώματα ευρεσιτεχνίας και άλλα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μπορούν να επηρεάσουν την εφαρμογή της εν λόγω σύμβασης, συνεργάζονται για το σκοπό αυτό με βάση την εθνική νομοθεσία και το διεθνές δίκαιο κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω δικαιώματα ενισχύουν και δεν αντιβαίνουν στους στόχους τους.

#### *Άρθρο 17*

##### Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών, που προέρχονται από κάθε ελεύθερα προσβάσιμη πηγή, πληροφοριών σχετικών με τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση βιολογικής ποικιλομορφίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών.

2. Η ανταλλαγή πληροφοριών αυτής της μορφής περιλαμβάνει ανταλλαγή αποτελεσμάτων εθνικών, επιστημονικών και κοινωνικοοικονομικών ερευνών, καθώς επίσης και πληροφοριών για την επιμόρφωση και την παρακολούθηση προγραμμάτων, εξειδικευμένων γνώσεων, τοπικών και καθαυτό παραδοσιακών γνώσεων, σε συνδυασμό με τις τεχνολογίες που αναφέρονται στο άρθρο 16, παράγραφος 1. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται, όπου είναι εφικτό, η επανέκαμψη των πληροφοριών.

#### *Άρθρο 18*

##### Τεχνική και επιστημονική συνεργασία

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη προάγουν τη διεθνή τεχνική και επιστημονική συνεργασία στον τομέα της διατήρησης και της αυτοσυντηρούμενης χρήσης βιολογικής ποικιλομορφίας, όπου απαιτείται, μέσω των καταλλήλων διεθνών και εθνικών ιδρυμάτων.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προάγει την τεχνική και επιστημονική συνεργασία με άλλα συμβαλλόμενα μέρη, ειδικότερα δε με αναπτυσσόμενες χώρες, κατά την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, με την ανάπτυξη και εφαρμογή, μεταξύ άλλων, εθνικών πολιτικών. Κατά την προαγωγή της εν λόγω συνεργασίας δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη και την ενίσχυση των εθνικών δυνατοτήτων, με την ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων και τη σύσταση ιδρυμάτων.

3. Η διάσπηση των μερών, κατά την πρώτη συνεδρίαση της, προσδιορίζει τον τρόπο σύστασης ενός κατάλληλου μηχανισμού διαλογής για την προαγωγή και διευκόλυνση της τεχνικής και επιστημονικής συνεργασίας.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνουν και αναπτύσσουν μεθόδους συνεργασίας, σε συμφωνία με την εθνική νομοθεσία και τις εθνικές πολιτικές, για την ανάπτυξη και χρήση τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων και ντόπιων και παραδοσιακών τεχνολογιών, για την επίτευξη των στόχων αυτής

της σύμβασης. Για το σκοπό αυτό τα συμβαλλόμενα μέρη προωθούν επίσης τη συνεργασία σε θέματα επιμόρφωσης προσωπικού και ανταλλαγής εμπειρογνημένων.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη προάγουν, δυνάμει αμοιβαίων συμφωνιών, την κατάρτιση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων και τη σύμψη κοινών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη τεχνολογιών σχετικών με τους στόχους της παρούσας σύμβασης.

#### *Άρθρο 19*

##### Η βιοτεχνολογία και η κατανομή των ωφελημάτων της

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα ενδεδειγμένα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα ή μέτρα πολιτικής, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα αποτελεσματικής συμμετοχής σε δραστηριότητες βιοτεχνολογικής έρευνας στα συμβαλλόμενα μέρη εκείνα, ειδικότερα τις αναπτυσσόμενες χώρες, τα οποία παρέχουν γενετικούς πόρους για τέτοιες έρευνες, και όπου είναι εφικτό, εντός του εδάφους τους.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει κάθε πρακτικό μέτρο για την προαγωγή και διευκόλυνση της κατά προτεραιότητα πρόσδεσης, σε σωστή και ισορροπηθείσα, εκ μέρους των συμβαλλόμενων μερών, ειδικότερα των αναπτυσσόμενων χωρών, στα αποτελέσματα και στα ωφελήματα που προκύπτουν από τις βιοτεχνολογίες τις βασισμένες σε γενετικούς πόρους παρεχομένους από τα εν λόγω συμβαλλόμενα μέρη. Η πρόσδεση αυτή παρέχεται υπό αμοιβαία συμφωνηθέντες όρους.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη διευκολύνουν την ανάγκη και τις διαδικασίες κατάρτισης ενός πρωτοκόλλου στο οποίο διευκρινίζονται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα και των προηγούμενων σχετικών συμφωνιών, στον τομέα της ασφαλούς μεταφοράς, χειρισμού και χρήσης κάθε ζώντος τροποποιημένου οργανισμού που προέρχεται από τη βιοτεχνολογία και ο οποίος μπορεί να εμφανίσει ανεπιθύμητες δράσεις σε ό,τι αφορά τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει, άμεσα ή ζητώντας από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπό τη δικαιοδοσία του το οποίο παρέχει τους οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 3 παραπάνω, κάθε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με τη χρήση και τους κανονισμούς ασφαλείας που απαιτούνται από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος κατά το χειρισμό των οργανισμών αυτών, παρέχει δε επίσης κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία για τις ενδεχόμενες ανεπιθύμητες επιπτώσεις των συγκεκριμένων οργανισμών για το συμβαλλόμενο μέρος στο έδαφος του οποίου πρόκειται να εισαχθούν οι οργανισμοί αυτοί.

#### *Άρθρο 20*

##### Χρηματοδοτικοί πόροι

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει να προσφέρει, ανάλογα με τις δυνατότητές του, χρηματοδοτική υποστήριξη και κίνητρα σε ό,τι αφορά τις εν λόγω εθνικές δραστηριότητες οι οποίες εσσοκοπούν στην επίτευξη των στόχων

της παρούσας σύμβασης, σε συμφωνία με τα εθνικά του σχέδια, προγράμματα και προτεραιότητες.

2. Οι αναπτυσσόμενες χώρες — συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν νέους και συμπληρωματικούς χρηματοδοτικούς πόρους ώστε να δοθούν την ανάπτυξη των χωρών — συμβαλλόμενων μερών ώστε αυτά να ανταποκριθούν στο συμφωνηθέν οριακό κόστος της, κατά την εφαρμογή μέτρων τα οποία συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της παρούσας σύμβασης και να επωφεληθούν από τις διατάξεις της, δαπάνες οι οποίες έχουν γίνει αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ μιας αναπτυσσόμενης χώρας — συμβαλλόμενου μέρους και ιδρύματος που αναφέρεται στο άρθρο 21, ανάλογα με τις προτεραιότητες σε θέματα πολιτικής και στρατηγικής και με τις προτεραιότητες του προγράμματος, με κριτήρια καταλληλότητας καθώς επίσης και με βάση έναν ενδεικτικό πίνακα οριακού κόστους που καταρτίστηκε από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών. Άλλα συμβαλλόμενα μέρη, περιλαμβανομένων και των χωρών που δρουν στο στάδιο της μετάβασης στην οικονομία της αγοράς, μπορούν αυτόδουλα να αναλάβουν υποχρεώσεις αναπτυσσόμενων χωρών — συμβαλλόμενων μερών. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών, καταρτίζει στην πρώτη συνεδρίαση της έναν πίνακα αναπτυσσόμενων χωρών — συμβαλλόμενων μερών και άλλων μερών τα οποία αυτόδουλα αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις αναπτυσσόμενων χωρών — συμβαλλόμενων μερών. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επανεξετάζει περιοδικά και αν απαιτείται τροποποιεί τον πίνακα αυτόν. Η συνεισφορά άλλων χωρών και άλλων πηγών, σε εξειλούσια βάση, μπορούν επίσης να ενθαρρυνθούν. Η εφαρμογή των εν λόγω υποχρεώσεων λαμβάνει επίσης υπόψη την ανάγκη για την εφάρκεια, την προδελωμότητα και την έγκαιρη ροή των κονδυλίων, καθώς και τη σημασία του επιμερισμού των δαρών ανάμεσα στα συμβαλλόμενα μέρη που συνεισφέρουν και περιλαμβάνονται στον πίνακα.

3. Οι αναπτυσσόμενες χώρες — Μέρη μπορούν επίσης να παράσχουν, ενώ οι αναπτυσσόμενες χώρες — συμβαλλόμενα μέρη να επωφεληθούν από, χρηματοδοτικούς πόρους που συνδέονται με την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης μέσω διμερών, περιφερειακών και άλλων πολυμερών οδών.

4. Η έκταση κατά την οποία οι αναπτυσσόμενες χώρες — συμβαλλόμενα μέρη ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους σε ό,τι αφορά την παρούσα σύμβαση, εξαρτάται από την αποτελεσματική εφαρμογή εκ μέρους των αναπτυσσόμενων χωρών — συμβαλλόμενων μερών των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από τη σύμβαση σχετικά με τους χρηματοδοτικούς πόρους και τη μεταφορά τεχνολογίας και λαμβάνουν πλήρως υπόψη το γεγονός ότι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και η εξάλειψη της φτώχειας αποτελούν τις πρώτες και σημαντικότερες προτεραιότητες για τις αναπτυσσόμενες χώρες — συμβαλλόμενα μέρη.

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ειδικές ανάγκες και την ειδική κατάσταση των λιγότερο αναπτυσσόμενων χωρών κατά την ανάπτυξη των δράσεών τους σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση και τη μεταφορά τεχνολογίας.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν επίσης υπόψη τις ειδικές προϋποθέσεις που διαμορφώνονται από την εξέλιξη, την κατανομή και τον εντοπισμό της βιολογικής ποι-

κλιοφορίας εντός των αναπτυσσόμενων χωρών — συμβαλλόμενων μερών, και ειδικότερα των μικρών νησιωτικών κρατών.

7. Πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην ειδική κατάσταση των αναπτυσσόμενων χωρών, περιλαμβανομένων και εκείνων που θεωρούνται ως ιδιαίτερα ευπαθείς από περιβαλλοντική άποψη, όπως εκείνες οι οποίες διαδέχονται άγονες και ημιάγονες, παράκτιες και ορεινές περιοχές.

#### Άρθρο 21

##### Χρηματοδοτικός μηχανισμός

1. Εγκαθίσταται ένας μηχανισμός για την αποδέσμευση χρηματοδοτικών πόρων προς τις αναπτυσσόμενες χώρες — συμβαλλόμενα μέρη, για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, υπό μορφή δωρεάν δότηθειας ή επιχορήγησης, βασικά στοιχεία των οποίων περιγράφονται στο παρόν άρθρο. Ο μηχανισμός λειτουργεί υπό την εποπτεία και καθοδήγηση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, στην οποία και λογοδοτεί, για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης. Η λειτουργία του μηχανισμού αναλαμβάνεται από ειδικές θεσμικές δομές όπως αποφασίζεται από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών στην πρώτη της συνεδρίαση. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών προσδιορίζει τις προτεραιότητες πολιτικής, στρατηγικής και προγράμματος, καθώς και τα κριτήρια καταλληλότητας σχετικά με την πρόσδεση και τη χρησιμοποίηση των εν λόγω πόρων.

Οι συνεισφορές είναι τέτοιες ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη πρόδελωψης, εγκυρότητας και επικαιρότητας της ροής των κονδυλίων όπως αναφέρονται στο άρθρο 20, σε συμφωνία με τα ποσά των απαιτούμενων πόρων που αποφασίζονται περιοδικά από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών και να υπογραμμίζεται η σημασία της κατανοής των δαρών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που συνεισφέρουν, τα οποία περιλαμβάνονται στον πίνακα που αναφέρεται σχετικά στο άρθρο 20 παράγραφος 2. Εθελούσιες συνεισφορές μπορούν επίσης να συνεισφέρονται από τις αναπτυσσόμενες χώρες — συμβαλλόμενα μέρη και από άλλες χώρες και πηγές. Ο μηχανισμός λειτουργεί κατά τρόπο δημοκρατικό και διαφανή.

2. Δυνάμει των στόχων της παρούσας σύμβασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών προσδιορίζει στην πρώτη συνεδρίαση της τις πολιτικές, στρατηγικές και προγραμματικές προτεραιότητες ενώ επίσης καθορίζει λεπτομερή κριτήρια και καταυθυντήριες γραμμές για την παραχώρηση δυνατοτήτων πρόσδεσης και χρησιμοποίησης των χρηματοδοτικών πόρων συμπεριλαμβανομένης και της παρεκλούθησης και αξιολόγησης σε τακτική βάση των τρόπων χρησιμοποίησής τους. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφασίζει σε ό,τι αφορά τις ρυθμίσεις ενεργοποίησης της παραγράφου 1 παραπάνω, μετά από διαδοχική με τις σχετικές θεσμικές δομές στις οποίες έχει ανατεθεί η λειτουργία του χρηματοδοτικού μηχανισμού.

3. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού που συνιστάται με το παρόν άρθρο, συμπεριλαμβανομένων και των κριτηρίων και των καθοδηγητηρίων γραμμών που αναφέρονται στην παρο-



γραφο 2 παραπάνω, όχι λιγότερο από δύο χρόνια μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας σύμβασης και μετά απ' αυτό σε τακτική βάση. Με βάση την εν λόγω αξιολόγηση, αναλαμβάνει τις ενδεδειγμένες ενέργειες για τη δελτίωση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού, όπου απαιτείται.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν ενδεχομένως την ενίσχυση των υπαρχόντων θεσμικών χρηματοδοτικών οργάνων για την παροχή χρηματοδοτικών πόρων με στόχο τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της διολογικής ποικλομορφίας.

#### *Άρθρο 22*

##### Σχέσεις με άλλες διεθνείς συμβάσεις

1. Οι διατάξεις της παρούσας σύμβασης δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε συμβαλλομένου μέρους που απορρέουν από οποιαδήποτε εν ισχύ διεθνή συμφωνία, εξαιρουμένων εκείνων όπου η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων και υποχρεώσεων θέτει σε σοβαρούς κινδύνους δόξης ή απειλής τη διολογική ποικλομορφία.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν την παρούσα σύμβαση με πλήρη σεβασμό του θαλασσιού περιβάλλοντος συμμορφούμενα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών που απορρέουν από το δικαίωμα της θάλασσας.

#### *Άρθρο 23*

##### Διάσκεψη των συμβαλλομένων Μερών

1. Με την παρούσα ιδρύεται μια διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών. Η πρώτη συνεδρίαση της διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών συγκαλείται από τον εκτελεστικό διευθυντή του προγράμματος για το περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών όχι αργότερα από ένα έτος μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας σύμβασης. Κατόπιν, συγκαλούνται τακτικές συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών σε τακτικά χρονικά διαστήματα που καθορίζονται από τη διάσκεψη στην πρώτη της συνεδρίαση.

2. Συγκαλούνται έκτακτες συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο από αυτήν ή μετά από γραπτό αίτημα οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους με την προϋπόθεση ότι, στους έξι μήνες μετά από την κοινοποίηση του αιτήματος προς αυτά εκ μέρους της γραμματείας, το αίτημα υποστηρίζεται από το ένα τρίτο τουλάχιστον των συμβαλλομένων μερών.

3. Η διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών δια συναινέσεως αποφασίζει και υιοθετεί διαδικαστικούς κανόνες για την ίδια και για κάθε δομητικό φορέα που ενδεχομένως συνιστά, θεσπίζει δε και τους χρηματοοικονομικούς κανόνες που διέπουν τη χρηματοδότηση της γραμματείας. Σε κάθε τακτική συνεδρίαση, εγκρίνει τον προϋπολογισμό για την οικονομική περίοδο μέχρι την επόμενη τακτική συνεδρίασή της.

4. Η διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών παρακολουθεί την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης και για το σκοπό αυτό:

α) καθορίζει τον τύπο των πληροφοριών και τις προθεσμίες για τη διαβίβασή τους, που υποβάλλονται σε συμφωνία με το άρθρο 26 και εξετάζει τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία και τις εξεσείς που υποβάλλονται από κάθε δομητικό φορέα·

β) εξετάζει κάθε επιστημονικό, τεχνικό και τεχνολογικό στοιχείο σχετικά με τη διολογική ποικλομορφία που παρέχεται σε συμφωνία με το άρθρο 25·

γ) εξετάζει και εγκρίνει, κατά τα δέοντα, πρωτόκολλα σε συμφωνία με το άρθρο 28·

δ) εξετάζει και εγκρίνει, κατά τα δέοντα, σε συμφωνία με τα άρθρα 29 και 30, τροπολογίες της παρούσας σύμβασης και των παραρτημάτων της·

ε) εξετάζει τροπολογίες για κάθε πρωτόκολλο, καθώς επίσης και, για κάθε σχετικό παράρτημα και συνιστά ενδεχομένως την υιοθέτησή τους από τα συμβαλλόμενα μέρη του σχετικού πρωτοκόλλου·

στ) εξετάζει και εγκρίνει, κατά τα δέοντα σύμφωνα με το άρθρο 30, πρόσθετα παραρτήματα για την παρούσα σύμβαση·

ζ) συνιστά δομητικούς φορείς, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την παροχή επιστημονικών και τεχνικών συμβουλών, ανάλογα με τις ανάγκες, για την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης·

η) έρχεται σε επαφή, μέσω της γραμματείας, με τους εκτελεστικούς φορείς άλλων συμβάσεων που ασχολούνται με θέματα καλυπτόμενα από την παρούσα σύμβαση, με στόχο την καθιέρωση ενδεδειγμένων μορφών συνεργασίας με αυτούς και

θ) εξετάζει και αναλαμβάνει κάθε πρόσθετη δράση που ενδεχομένως απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας σύμβασης, υπό το φως της αποκοτούμενης κατά την λειτουργία της εμπειρίας.

5. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι ειδικευμένες υπηρεσίες τους και ο διεθνής οργανισμός για την ατομική ενέργεια, καθώς επίσης και κάθε κράτος μη μέρος της παρούσας σύμβασης, μπορούν να εκπροσωπούνται ως παρατηρητές στις συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών. Κάθε άλλος φορέας ή οργανισμός, κρατικός ή μη, εξειδικευμένος σε τομείς σχετικούς με τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της διολογικής ποικλομορφίας, που ενημερώνουν τη γραμματεία για την επιθυμία τους να εκπροσωπηθούν ως παρατηρητές σε συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών, μπορεί να γίνει δεκτός εκτός αν διαφωθεί το ένα τρίτο τουλάχιστον των συμβαλλομένων μερών. Η απόφαση συμμετοχής παρατηρητών υπόκειται στους διαδικαστικούς κανόνες που έχουν εγκριθεί από τη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών.

#### *Άρθρο 24*

##### Γραμματεία

1. Με το παρόν συνιστάται γραμματεία. Τα καθήκοντά της έχουν ως εξής:

α) οργάνωση και εξυπηρέτηση των συνεδριάσεων της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23·

β) εκτέλεση των εργασιών που της ανατίθενται από κάθε πρωτόκολλο·

γ) κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την εκτέλεση της αποστολής της σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση και την παρουσίασή στη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών·

- δ) συντονισμός με άλλους αντίστοιχους διεθνείς φορείς και ειδικότερα σύναψη των απαιτούμενων διοικητικών και συμβατικών ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής της και
- ε) διεκπεραίωση κάθε άλλης εργασίας που της αναθέτει η διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών.

2. Στην πρώτη τακτική συνεδρίαση της η διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών διορίζει τη γραμματεία μεταξύ των διεθνών οργανισμών που ενδιαφέρονται να αναλάβουν τις εργασίες της γραμματείας, με βάση την παρούσα σύμβαση.

#### Άρθρο 25

Επικουρικός φορέας επιστημονικών, τεχνικών και τεχνολογικών συμβουλών

1. Συνιστάται με το παρόν επικουρικός φορέας παροχής επιστημονικών, τεχνικών και τεχνολογικών συμβουλών για λογαριασμό της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών, ανάλογα με τις ανάγκες και των άλλων επικουρικών φορέων, για την έγκαιρη παροχή συμβουλών σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης. Ο φορέας αυτός είναι ανοικτής πρόσβασης για κάθε συμβαλλόμενο μέρος και η σύνθεσή του είναι πολυκλαδική. Περιλαμβάνει εκπροσώπους κυβερνήσεων αρμοδίου στους σχετικούς τομείς τεχνολογίας. Υποβάλλει σε τακτικά χρονικά διαστήματα εκθέσεις στη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών για κάθε θέμα της αρμοδιότητάς του.

2. Με βάση και σε συμφωνία με τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν καταρτισθεί από τη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών, και μετά από αίτημά της, ο φορέας αυτός:

- α) εκδίδει επιστημονικές και τεχνικές αξιολογήσεις σχετικά με την κατάσταση της βιολογικής ποικιλομορφίας·
- β) συντάσσει επιστημονικές και τεχνικές αξιολογήσεις επιπτώσεων από ληφθέντα μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης·
- γ) αναζητεί καινοτόμες, αποτελεσματικές και επίκαιρες τεχνολογίες και τεχνολογία σχετικά με τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση βιολογικής ποικιλομορφίας και παρέχει συμβουλές σχετικά με τον τρόπο προσταγής ή/και μεταφοράς των τεχνολογιών αυτών·

δ) παρέχει συμβουλές σχετικά με επιστημονικά προγράμματα και με τη διεθνή συνεργασία στην έρευνα και ανάπτυξη που αφορούν τη διατήρηση και την αυτοσυντηρούμενη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας και

ε) δίδει απαιτήσεις σε επιστημονικά, τεχνικά, τεχνολογικά και μεθοδολογικά θέματα που ανακινούνται από τη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών και τους επικουρικούς φορείς της.

3. Η αποστολή, οι αρμοδιότητες, η οργάνωση και η λειτουργία του εν λόγω φορέα ρυθμίζονται περαιτέρω από τη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών.

#### Άρθρο 26

##### Εκθέσεις

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υποβάλλει εκθέσεις στη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών σε χρονικά διαστήματα που αυτή καθορίζει, σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας σύμβασης και την αποτελεσματικότητά τους σε ό,τι αφορά την επίτευξη των στόχων της παρούσας σύμβασης.

#### Άρθρο 27

##### Διευθέτηση διαφορών

1. Σε περίπτωση που ανακύπτουν διαφορές μεταξύ ορισμένων συμβαλλομένων μερών σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, τα ενδιαφερόμενα συμβαλλόμενα μέρη επιδιώκουν τη διευθέτηση της διαφοράς με διαπραγματεύσεις.

2. Αν τα ενδιαφερόμενα συμβαλλόμενα μέρη δεν είναι σε θέση να επιτύχουν συμφωνία με διαβουλεύσεις από κοινού επιδιώκουν την παροχή υπηρεσιών καλής θέλησης ή ζητούν τη διαιτησία ενός τρίτου μέρους.

3. Κατά την κύρωση, την παροδοχή, την έγκριση ή την προσχώρηση στην παρούσα σύμβαση, ή οποιαδήποτε μετά, ένα κράτος ή ένας οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης μπορεί να δηλώσει γραπτώς στον θεματοσύλλακα ότι για οποιαδήποτε μη επιλύσιμη διαφορά, με βάση την παράγραφο 1 ή την παράγραφο 2, δεχεται υποχρεωτικά τον ένα ή και τους δύο παρακάτω τρόπους διευθέτησης της διαφοράς:

α) διαιτησία σε συμφωνία με τη διαδικασία που ορίζεται στο μέρος Ι του παραρτήματος ΙΙ·

β) παραπομπή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο.

4. Αν τα συμβαλλόμενα μέρη της διαφοράς δεν έχουν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 παραπάνω, δεχθεί την ίδια ή καμία από τις δύο διαδικασίες, η διαφορά παραπέμπεται προς συμβιβασμό, σύμφωνα με το μέρος 2 του παραρτήματος ΙΙ, εκτός αν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν κάτι άλλως πως.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν για κάθε πρωτόκολλο εκτός αν προβλέπεται άλλως πως στο εν λόγω πρωτόκολλο.

#### Άρθρο 28

##### Έγκριση πρωτοκόλλων

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεχίζονται για την εκπόνηση και τη θέσπιση των πρωτοκόλλων της παρούσας σύμβασης.

2. Τα πρωτόκολλα θεσπίζονται στη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών.

3. Το κείμενο κάθε προτεινόμενου πρωτοκόλλου γνωστοποιείται στα συμβαλλόμενα μέρη από τη γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη σύγκληση της υπόψη συνεδρίασης.

*Άρθρο 29*

## Τροποποίηση της σύμβασης ή των πρωτοκόλλων

1. Τροπολογίες της παρούσας σύμβασης προτείνονται από κάθε συμβαλλόμενο μέρος. Τροπολογίες κάθε πρωτοκόλλου μπορεί να κατατεθούν από κάθε συμβαλλόμενο μέρος του εν λόγω πρωτοκόλλου.

2. Τροπολογίες της παρούσας σύμβασης εγκρίνονται σε συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών. Τροπολογίες κάθε πρωτοκόλλου εγκρίνονται σε συνεδρίαση των συμβαλλομένων μερών του εν λόγω πρωτοκόλλου. Το κείμενο κάθε προτεινόμενης τροπολογίας της παρούσας σύμβασης ή κάθε πρωτοκόλλου, εκτός αν προβλέπεται άλλως πως στο εν λόγω πρωτόκολλο, κοινοποιείται στα συμβαλλόμενα μέρη του υπόψη φορέα από την γραμματεία, τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση στην οποία προτείνεται προς έγκριση. Η γραμματεία κοινοποιεί επίσης τις προτεινόμενες τροπολογίες στους υπογράφοντες την παρούσα σύμβαση προς ενημέρωσή.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επίτευξη συμφωνίας σε κάθε προτεινόμενη τροπολογία της παρούσας σύμβασης ή κάθε πρωτοκόλλου, με συναίνεση. Αν για την επίτευξη συναίνεσης εξαντλούνται όλες οι προσπάθειες χωρίς να επιτυγχάνεται συμφωνία, η τροπολογία εγκρίνεται ως έσχατη ανάγκη με πλειοψηφία δύο τρίτων των συμβαλλομένων μερών του υπόψη φορέα, παρόντα και ψηφίζοντα κατά τη συνεδρίαση, και διαδίδεται από τον θεματοφύλακα σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη για επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.

4. Η επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση τροπολογιών κοινοποιούνται στον θεματοφύλακα γραπτώς. Τροπολογίες που εγκρίνονται σε συμφωνία με την παράγραφο 3 παραπάνω αρχίζουν να ισχύουν στα συμβαλλόμενα μέρη που τις έκαναν δεκτές την επενηκοστή ημέρα μετά από την κατάθεση των εγγράφων επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης από τουλάχιστον δύο τρίτα των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης ή από τα μέρη του υπόψη πρωτοκόλλου, εκτός αν προβλέπεται άλλως πως στο εν λόγω πρωτόκολλο. Μετά απ' αυτό οι τροπολογίες αρχίζουν να ισχύουν για κάθε άλλο μέρος την επενηκοστή ημέρα μετά από την κατάθεση εκ μέρους του μέρους αυτού των εγγράφων επικύρωσης, παραδοχής ή έγκρισης των τροπολογιών.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, με τον όρο «παρόντα και ψηφίζοντα μέρη» νοούνται τα μέρη που είναι παρόντα και αποδέχονται μία θετική ή αρνητική ψήφο.

*Άρθρο 30*

## Θέσπιση και τροποποίηση παραρτημάτων

1. Τα παραρτήματα της παρούσας σύμβασης ή κάθε πρωτοκόλλου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης ή του εν λόγω πρωτοκόλλου, ανάλογα με την περίπτωση και εκτός αν προβλέπεται άλλως πως, κάθε αναφορά στην παρούσα σύμβαση ή τα πρωτόκολλα της αποτελεί ταυτόχρονα αναφορά σε κάθε σχετικά παράρτημα. Τα παραρτή-

ματα αυτά περιορίζονται σε διαδικαστικά, επιστημονικά, τεχνικά και διοικητικά θέματα.

2. Εκτός αν προβλέπεται άλλως πως σε ένα πρωτόκολλο σχετικά με τα παραρτήματά του, ισχύει η παρακάτω διαδικασία σε ό,τι αφορά την πρόταση, τη θέσπιση και τη θέση σε ισχύ πρόσθετων παραρτημάτων της παρούσας σύμβασης ή παραρτημάτων κάποιου πρωτοκόλλου:

α) παραρτήματα της παρούσας σύμβασης ή όποιου πρωτοκόλλου προτείνονται και υιοθετούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 29·

β) το συμβαλλόμενο μέρος που δεν είναι σε θέση να εγκρίνει ένα πρόσθετο παράρτημα της σύμβασης αυτής ή ένα παράρτημα οποιουδήποτε πρωτοκόλλου στα οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος, το γνωρίζει στον θεματοφύλακα γραπτώς, εντός ενός έτους από την ημερομηνία κατά την οποία ανακοινώθηκε η υιοθέτησή του εκ μέρους του θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας απευθύνει αμελλητί κοινοποίηση σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, σχετικά με την εν λόγω κοινοποίηση. Ένα μέρος μπορεί οποιοδήποτε να αποσύρει προγενέστερη δήλωση περί αντηρήσεών του, οπότε τα παραρτήματα τίθενται σε ισχύ για το εν λόγω μέρος με βάση το στοιχείο γ) παρακάτω·

γ) με την εκπνοή ενός έτους από την ημερομηνία κατά την οποία ανακοινώθηκε εκ μέρους του θεματοφύλακα, η υιοθέτηση του παραρτήματος, το παράρτημα τίθεται σε ισχύ για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης ή κάθε σχετικού πρωτοκόλλου, μέρη τα οποία δεν υπέδωκαν καμιά κοινοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου δ) παραπάνω.

3. Η πρόταση, έγκριση και θέση σε ισχύ των τροπολογιών των παραρτημάτων της παρούσας σύμβασης ή κάθε πρωτοκόλλου υπόκεινται στην ίδια διαδικασία όπως αυτή που αφορά την πρόταση, θέσπιση και θέση σε ισχύ των παραρτημάτων της σύμβασης ή των παραρτημάτων οποιουδήποτε πρωτοκόλλου.

4. Αν ένα πρόσθετο παράρτημα ή μια τροπολογία ενός παραρτήματος συνδέεται με μια τροπολογία της παρούσας σύμβασης ή ενός οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, το πρόσθετο παράρτημα ή η τροπολογία δεν τίθενται σε ισχύ πριν η τροπολογία της σύμβασης ή του υπόψη πρωτοκόλλου τεθεί σε ισχύ.

*Άρθρο 31*

## Δικαίωμα ψήφου

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος της παρούσας σύμβασης ή ενός πρωτοκόλλου διαθέτει μία ψήφο εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 παρακάτω.

2. Οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης σε θέματα αρμοδιοτήτων τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών τους τα οποία αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης ή του σχετικού πρωτοκόλλου. Οι οργανισμοί

αυτοί δεν ασκούν δικαίωμα ψήφου αν τα κράτη μέλη τους ασκούν το δικό τους και αντίστροφα.

### Άρθρο 32

Σχέσεις μεταξύ της παρούσας σύμβασης και των πρωτοκόλλων της

1. Ένα κράτος ή ένας οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν δύναται να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος κάποιου πρωτοκόλλου αν δεν αποτελεί ή αν δεν καθίσταται ταυτόχρονα συμβαλλόμενο μέρος της παρούσας σύμβασης.

2. Αποφάσεις με βάση οποιοδήποτε πρωτόκολλο λαμβάνονται μόνο από συμβαλλόμενα τα μέρη του υπόψη πρωτοκόλλου. Το συμβαλλόμενο μέρος που δεν έχει επικυρώσει, δεχθεί ή εγκρίνει ένα πρωτόκολλο μπορεί να συμμετάσχει ως παρατηρητής σε κάθε συνεδρίαση των συμβαλλομένων μερών του εν λόγω πρωτοκόλλου.

### Άρθρο 33

#### Υπογραφή

Η παρούσα σύμβαση τίθεται προς υπογραφή στο Ρίο ντε Τζανέιρο από όλα τα κράτη και όλους τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, από τις 5 Ιουνίου μέχρι τις 14 Ιουνίου 1992 και στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών, τη Νέα Υόρκη, από 15 Ιουνίου 1992 μέχρι 4 Ιουνίου 1993.

### Άρθρο 34

#### Επικύρωση ή έγκριση

1. Η παρούσα σύμβαση και κάθε πρωτόκολλό της τίθενται προς επικύρωση ή έγκριση από τα κράτη και από τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης. Τα έγγραφα επικύρωσης ή έγκρισης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.

2. Κάθε οργανισμός, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 παραπάνω που καθίσταται συμβαλλόμενο μέρος της παρούσας σύμβασης ή κάθε πρωτοκόλλου της χωρίς όμως τα κράτη μέλη του να αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη, αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση ή από το πρωτόκολλο, ανάλογα με την περίπτωση. Οι οργανισμοί αυτής της μορφής, των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης ή σχετικού πρωτοκόλλου, καθώς και τα κράτη μέλη τους ρυθμίζουν το θέμα των ιδίων ευθυνών σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τη σύμβαση ή το πρωτόκολλο, ανάλογα με την περίπτωση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του δεν νομιμοποιούνται να ασκούν ταυτόχρονα δικαιώματα που απορρέουν από τη σύμβαση ή από το σχετικό πρωτόκολλο.

3. Στα έγγραφα επικύρωσης ή έγκρισης οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παραπάνω, γνωστοποιούν την έκταση των αρμοδιοτήτων τους για θέματα που διέπονται από τη σύμβαση ή από το σχετικό πρωτόκολλο. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν τον θεματοφύλακα για κάθε τροποποίηση σχετικά με την έκταση των αρμοδιοτήτων τους.

### Άρθρο 35

#### Προσχώρηση

1. Η προσχώρηση στην παρούσα σύμβαση και κάθε πρωτόκολλό της είναι ανοικτή για κράτη και οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης μετά από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης ή του σχετικού πρωτοκόλλου. Τα έγγραφα προσχώρησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.

2. Στα έγγραφα προσχώρησής τους, οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παραπάνω, γνωστοποιούν την έκταση των αρμοδιοτήτων τους για τα θέματα που διέπονται από τη σύμβαση ή από το σχετικό πρωτόκολλο. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον θεματοφύλακα για κάθε τροποποίηση σχετικά με την έκταση των αρμοδιοτήτων τους.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 34 παράγραφος 2 ισχύουν για οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης οι οποίοι προσχωρούν στην παρούσα σύμβαση ή σε κάθε πρωτόκολλό της.

### Άρθρο 36

#### Εναρξη ισχύος

1. Η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει την εννεηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατάθεσης του τριακοστού εγγράφου επικύρωσης, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Τα πρωτόκολλα αρχίζουν να ισχύουν την εννεηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του αριθμού εκείνου των εγγράφων επικύρωσης, έγκρισης ή προσχώρησης που προσδιορίζεται στο εν λόγω πρωτόκολλο.

3. Για κάθε συμβαλλόμενο μέρος το οποίο επικυρώνει ή εγκρίνει την παρούσα σύμβαση ή προσχωρεί σ' αυτήν μετά την κατάθεση του τριακοστού εγγράφου επικύρωσης, έγκρισης ή προσχώρησης, η σύμβαση τίθεται σε ισχύ την εννεηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος των εγγράφων του επικύρωσης, έγκρισης ή προσχώρησης.

4. Κάθε πρωτόκολλο, εκτός αν προσδιορίζεται άλλως πως στο εν λόγω πρωτόκολλο, τίθεται σε ισχύ για ένα συμβαλλόμενο μέρος το οποίο επικυρώνει ή εγκρίνει το πρωτόκολλο αυτό ή προσχωρεί σ' αυτό μετά από τη θέση του σε ισχύ, δυνάμει της παραγράφου 2 παραπάνω, την εννεηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος καταθέτει τα έγγραφα επικύρωσης, έγκρισης ή προσχώρησης, ή κατά την ημερομηνία κατά την οποία η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει για το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος και πάντως τη μεταγενέστερη αυτών.

5. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2 παραπάνω, κάθε έγγραφο που κατατίθεται από έναν οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν προσμετράται ως πρόσθετο αυτών που έχουν ήδη κατατεθεί από άλλα κράτη μέλη του εν λόγω οργανισμού.

*Άρθρο 37*

## Επιφυλάξεις

Δεν γίνονται δεκτές επιφυλάξεις σχετικά με την παρούσα σύμβαση.

*Άρθρο 38*

## Αποχώρηση

1. Οποιαδήποτε στιγμή δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κατά την οποία ετέθη σε ισχύ η παρούσα σύμβαση για ένα συμβαλλόμενο μέρος, το συμβαλλόμενο αυτό μέρος μπορεί να αποχωρήσει από τη σύμβαση με γραπτή κοινοποίηση στον θεματοφύλακα.

2. Αποχώρηση αυτής της μορφής πραγματοποιείται με την εκπνοή ενός έτους μετά την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από τον θεματοφύλακα, ή σε κάθε μεταγενέστερη ημερομηνία που προσδιορίζεται στην κοινοποίηση της απόσυρσης.

3. Το συμβαλλόμενο μέρος που αποχωρεί από την παρούσα σύμβαση, θεωρείται ότι έχει επίσης αποχωρήσει και από κάθε πρωτόκολλο του οποίου αποτελούσε συμβαλλόμενο μέρος.

*Άρθρο 39*

## Μεταδατικές οικονομικές ρυθμίσεις

Με την προϋπόθεση ότι έχει πλήρως αναδιαρθρωθεί, σε συμφωνία με τους όρους του άρθρου 21, το Global Environment Facility του προγράμματος ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, το πρόγραμμα για το περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών και η διεθνής τράπεζα για την ανασυγκρότηση και

την ανάπτυξη, θα αποτελέσουν το θεσμικό μηχανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 21, σε μεταδατική βάση, για την περίοδο μεταξύ της θέσεως σε ισχύ της παρούσας σύμβασης και της πρώτης συνεδρίασης της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών ή μέχρις ότου η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφασίσει για το ποιος θεσμικός μηχανισμός θα συσταθεί σε συμφωνία με το άρθρο 21.

*Άρθρο 40*

## Μεταδατικές γραμματειακές ρυθμίσεις

Η γραμματεία που παρέχεται από τον εκτελεστικό διευθυντή του προγράμματος για το περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών αποτελεί τη γραμματεία που αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2, σε μεταδατική βάση για περίοδο που μεσολαδεί μεταξύ της θέσεως σε ισχύ της παρούσας σύμβασης και της πρώτης συνεδρίασης της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών.

*Άρθρο 41*

## Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών ασκεί καθήκοντα θεματοφύλακα της παρούσας σύμβασης και των πρωτοκόλλων της.

*Άρθρο 42*

## Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο της παρούσας σύμβασης, της οποίας η αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική έκδοση θεωρούνται επίσης ως αυθεντικές, κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πίστωση των οποίων οι υπογράφωντες, δυνάτως εξουσιοδοτημένοι σχετικά, υπέγραψαν την παρούσα σύμβαση.

Έγινε στο Ρίο ντε Τζανέιρο, στις πέντε Ιουνίου χίλια εννακόσια ενενήντα δύο.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

## ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

1. Οικοσυστήματα και οικοτόποι: περιέχουν μεγάλη ποικλομορφία, ενδείξεις αιθμούς ενδημικών ή απειλούμενων ειδών ή άγρια ζωή χρησιμοποιούνται από αποδημητικά είδη· εμφανίζουν κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική ή επιστημονική αξία ή είναι αντιπροσωπευτικά, μοναδικά ή συνδέονται με άστυκες εξελικτικές ή άλλες βιολογικές διαδικασίες.
  2. Είδη και κοινότητες οι οποίες απειλούνται· είναι συγγενείς σε άγρια κατάσταση οικιακών εξημερωμένων ή καλλιεγόμενων ειδών· έχουν φαρμακευτική, γεωργική ή άλλη οικονομική αξία· έχουν κοινωνική, επιστημονική ή πολιτιστική αξία ή σημασία για την έρευνα σε θέματα διατήρησης και αυτοσυντηρούμενης χρήσης της βιολογικής ποικλομορφίας, ως είδη — δείκτες και
  3. Χαρακτηρισμένα γονδιώματα και γονίδια που παρουσιάζουν κοινωνικό, επιστημονικό ή οικονομικό ενδιαφέρον.
-

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

## ΜΕΡΟΣ I

## Διαιτησία

## Άρθρο 1

Ο προσφεύγων γνωστοποιεί στη γραμματεία ότι τα μέρη παρέμπουν, προς διαιτησία τη διαφορά δυνάμει του άρθρου 27. Η γνωστοποίηση αναφέρει το αντικείμενο που παραπέμπεται προς διαιτησία και περιλαμβάνει συγκεκριμένα, τα άρθρα της σύμβασης ή του πρωτοκόλλου, η ερμηνεία ή η ερμηνεγία των οποίων αμφισβητείται. Αν τα διάδικα μέρη δεν συμφωνήσουν για το αντικείμενο της διαφοράς πριν από το διορισμό του προέδρου του Δικαστηρίου, το διαιτητικό Δικαστήριο προσδιορίζει το εν λόγω αντικείμενο. Η γραμματεία διαδίδει τις λαμβανόμενες πληροφορίες σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης ή του υπόψη πρωτοκόλλου.

## Άρθρο 2

1. Σε διαφορές μεταξύ δύο μερών, το διαιτητικό Δικαστήριο αποτελείται από τρία μέλη. Κάθε μέρος της διαφοράς ονομάζει ένα διαιτητή και οι τριώντις διοριζόμενοι διαιτητές ονομάζουν με κοινή συμφωνία τον τρίτο διαιτητή ο οποίος είναι και ο πρόεδρος του Δικαστηρίου. Ο τελευταίος είναι διαφορετικής εθνικότητας από αυτές των δύο μερών της διαφοράς, δεν έχει το συνήθη τόπο εγκατάστασής του στο έδαφος ενός από τα εν λόγω μέρη, ούτε είναι υπάλληλός του, ούτε έχει απολυθεί με την περίπτωση αυτή υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

2. Σε διαφορές μεταξύ περισσότερων των δύο μερών, τα μέρη με κοινά συμφέροντα διορίζουν ένα διαιτητή από κοινού κατόπιν συμφωνίας.

3. Κάθε χρεώουσα θέση πληρούται με τον τρόπο που προσάλλεται στον αρχικό διορισμό.

## Άρθρο 3

1. Αν ο πρόεδρος του διαιτητικού Δικαστηρίου δεν έχει διοριστεί δύο μήνες μετά από το διορισμό του δευτέρου διαιτητή, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, μετά από αίτημα ενός μέρους, διορίζει τον πρόεδρο μέσα σε πρόσθετη χρονική περίοδο δύο μηνών.

2. Αν ένα από τα μέρη της διαφοράς δεν διορίζει διαιτητή μέσα σε δύο μήνες από την παραλαβή του αιτήματος, το άλλο μέρος μπορεί να ενημερώσει τον Γενικό Γραμματέα ο οποίος προάγει στον διορισμό μέσα σε πρόσθετη χρονική περίοδο δύο μηνών.

## Άρθρο 4

Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει τις αποφάσεις του σε συμφωνία με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης, κάθε σχετικού πρωτοκόλλου και του διεθνούς δικαίου.

## Άρθρο 5

Το διαιτητικό δικαστήριο καθορίζει τους διαδικαστικούς κανόνες που εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως πως.

## Άρθρο 6

Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση ενός των μερών, να συστήσει τη λήψη συντηρητικών μέτρων.

## Άρθρο 7

Τα μέρη της διαφοράς διευκολύνουν τις εργασίες του διαιτητικού δικαστηρίου και συγκεκριμένα, με κάθε μέσο που διαθέτουν, πρέπει να:

- παρέχουν σ' αυτό κάθε σχετικό έγγραφο, πληροφοριακά στοιχεία και διευκολύνσεις και
- διευκολύνουν, όπου απαιτείται, την κλήση μαρτύρων ή εμπειρογνομόνων και εξετάζουν τα μέσα αποδείξεως που προσκομίζουν.

## Άρθρο 8

Τα μέρη και οι διαιτητές αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προστατεύσουν την εμπιστευτικότητα κάθε πληροφορίας που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια των εργασιών του διαιτητικού δικαστηρίου.

## Άρθρο 9

Οι δαπάνες του δικαστηρίου αναλαμβάνονται από τα μέρη της διαφοράς σε ίσα μέρη, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο ορίξει άλλως λόγω των ειδικών περιστάσεων του θέματος. Το δικαστήριο καταγράφει όλες του τις δαπάνες και αποδίδει τον τελικό απολογισμό των δαπανών του στα μέρη.

## Άρθρο 10

Το συμβαλλόμενο μέρος που έχει έννομο συμφέρον στο αντικείμενο της διαφοράς και κρίνει ότι μπορεί να διγεί από την απόφαση του δικαστηρίου, μπορεί να παρέμβει κατά τη διαδικασία με την έγκριση του δικαστηρίου.

## Άρθρο 11

Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει και να αποφασίσει επί των αντιγώνων που απορρέουν άμεσα από το αντικείμενο της διαφοράς.

## Άρθρο 12

Αποφάσεις τόσο επί των οικονομικών όσο και επί ουσιαστικών θεμάτων του διαιτητικού δικαστηρίου λαμβάνονται κατά την πλειοψηφία ψήφου των μελών του.

## Άρθρο 13

Αν ένα από τα μέρη της διαφοράς δεν εμφανιστεί ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου ή δεν προσάγει τους ισχυρισμούς του, το άλλο μέρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση. Η απουσία ή η αδυναμία ενός μέρους να προσάγει τους ισχυρισμούς του δεν αποτελεί εμπόδιο για τη διαδικασία. Πριν από την έκδοση της τελικής απόφασης, το διαιτητικό δικαστήριο πρέπει να σχηματίσει την πεποίθηση ότι η αγωγή είναι νόμη και ουσία δέσμη.

## Άρθρο 14

Το δικαστήριο εκδίδει την τελική απόφασή του σε λίγες ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία συγκροτήθηκε εκτός αν κρίνει ότι

απαιτείται η προώθηση του χρονικού ορίου για περίοδο που όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει τους πέντε επιπλέον μήνες.

#### Άρθρο 15

Η τελική απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου περιορίζεται στο αντικείμενο της διαφοράς και αναστέλλει το σχετικό σκεπτικό. Περιλαμβάνει επίσης τα ονόματα των μελών που μετείχαν στις εργασίες του και την ημερομηνία της τελικής απόφασης. Κάθε μέλος του δικαστηρίου μπορεί να ζητήσει την καταχώρηση μιας ιδιαίτερης ή διαφορετικής γνώμης στην τελική απόφαση.

#### Άρθρο 16

Η απόφαση είναι δεσμευτική για τα μέρη της διαφοράς. Είναι ανακλήτη, εκτός εάν τα μέρη της διαφοράς έχουν εκ των υστέρων συμφωνήσει σχετικά με μια διαδικασία άσκησης ενδίκων μέσων.

#### Άρθρο 17

Οποιαδήποτε αμοιωθήκη που προκύπτει μεταξύ μερών, σε ό,τι αφορά την ερωτηθείσα ή τον τρόπο εφαρμογής της τελικής απόφασης, μπορεί να αναληφθεί, από κάθε μέρος, προς επίλυση στο διαιτητικό δικαστήριο που την εξέδωσε.

## ΜΕΡΟΣ 2

### Συμβιβασμός

#### Άρθρο 1

Συνιστάται μια επιτροπή συμβιβασμού μετά από αίτηση ενός εκ των μερών της διαφοράς. Η επιτροπή αποτελείται, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως πως, από πέντε μέλη, δύο διοριζόμενα από κάθε ενδιαφερόμενο μέρος και από τον πρόεδρο ο οποίος επιλέγεται από κοινού από τα εν λόγω μέλη.

#### Άρθρο 2

Όταν πρόκειται για διαφορές μεταξύ περισσότερων των δύο μερών, τα μέρη με συμφέροντα διορίζουν τα δικά τους μέλη της επιτροπής από κοινού κατόπιν συμφωνίας. Όταν δύο ή περισσότερα μέρη έχουν διαφορετικά συμφέροντα ή αν υπάρχει διαφωνία κατά πόσο έχουν κοινά συμφέροντα, διορίζουν τα μέλη τους χωριστά.

#### Άρθρο 3

Αν δεν πραγματοποιηθούν οι διορισμοί εκ μέρους των μερών εντός δύο μηνών από την ημερομηνία αίτησης για τη σύσταση μιας επιτροπής συμβιβασμού, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών προδίδει στους διορισμούς αυτούς, αν του το ζητηθεί από το μέρος

που υπέβαλε την αίτηση, μέσα σε πρόσθετο χρονικό διάστημα δύο μηνών.

#### Άρθρο 4

Αν ο πρόεδρος της επιτροπής συμβιβασμού δεν επιλέγει εντός δύο μηνών μετά το διορισμό του τελευταίου μέλους της επιτροπής, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών διορίζει, αν του το ζητηθεί από ένα μέρος, τον πρόεδρο σε επιπλέον χρονικό διάστημα δύο μηνών.

#### Άρθρο 5

Η επιτροπή συμβιβασμού λαμβάνει τις αποφάσεις της κατά πλειοψηφία των μελών της. Η επιτροπή ορίζει τη διαδικασία λειτουργίας της, εκτός αν τα μέρη της διαφοράς συμφωνήσουν άλλως πως. Η επιτροπή καταστίζει μια πρόταση επίλυσης της διαφοράς της οποίας τα μέρη αναγνωρίζουν την καλή πίστη.

#### Άρθρο 6

Η επιτροπή επιλαμβάνεται των διαφωνιών σχετικά με τις αρμοδιότητες της επιτροπής συμβιβασμού.